

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Hyviä käytäntöjä lasten ja nuorten kestäväen ja turvallisen liikkumisen edistämiseen (Joulukuu 2024)

Tarkastelu vuosina 2015-2023 toteutettuihin valtionavustushankkeisiin

Lähde: Shutterstock

Johdanto

- ▶ Traficom (aiemmin Liikennevirasto ja Trafi) on jakanut vuosina 2015-2024 valtionavustusta yli neljällesadalle (~ 415) kestäväää ja turvallista liikkumista edistäneelle hankkeelle.
- ▶ Avustusta saaneista hankkeista noin neljäsosa on liittynyt suoraan lasten ja nuorten kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämiseen (koulumatkat, vapaa-ajan liikkuminen).
- ▶ Tämän esittelyaineiston taustalle on tutkittu vuosien 2015-2023 aikana toteutettuja lasten ja nuorten kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämiseen liittyneitä hankkeita (noin 90 hanketta). [Katso lista läpikäytyistä hankkeista.](#)
- ▶ Hankkeissa on kehitetty ja kokeiltu vuosien saatossa lukuisia erilaisia osallistamisen tapoja ja muotoja, liikennekasvatustyön käytäntöjä ja materiaaleja, kampanjoita ja tapahtumia, uudenlaisia infran ratkaisuja sekä menetelmiä liikenteen tutkimiseen.
- ▶ Tähän aineistoon on koottu mahdollisimman laajasti esimerkkejä toimintamalleista ja hyväksi havaituista käytännöistä sekä nostettu esille yksittäisiä hanke-esimerkkejä.

Keinoja lasten ja nuorten kestävä ja turvallisen liikkumisen edistämiseen

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen

2. Tietopohjaisia menetelmiä koulumatkojen tutkimiseen

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista

4. Esimerkkejä materiaaleista liikennekasvatukseen ja viestintään

5. Infrastruktuurin kehittämiseen liittyviä kokeiluja ja uusia ratkaisuja

6. Kestävä ja turvallisen liikkumisen edistämistä tukevia rakenteita

Huom! Koonti perustuu vuosina 2018-2023 toteutettuihin [hankkeisiin](#), joissa kohderyhmänä on ollut lapset ja nuoret

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 1/8

LAPSET, NUORET

- ▶ Erilaiset kyselyt, tyypillisiä aihepiirejä mm.
 - Koulumatkan pituus
 - Kuljutavat (joskus myös kuljutapavaihtoehdot)
 - Autolla tapahtuvaa saattoa aiheuttavat tekijät
 - Erilaisten turvalaitteiden käyttö
 - Sääntöjen tunteminen/noudattaminen
 - Turvattomuutta aiheuttavat asiat tai vaaranpaikat ja/tai koulumatkan kivat asiat
 - Muut olosuhdeasiat (esim. pyörä-/mopopysäköinti, talvikunnossapito)
 - Koulukuljetuksiin liittyvät teemat (pysäkkien turvallisuus, kuljettajien toiminta jne.)
 - Sattuneet läheltä piti -tilanteet/tapaturmat
 - Näkemykset koulun/kodin liikennekasvatuksesta
 - Palautekyselyt johonkin toimenpiteeseen, tapahtumaan tai kokeiluun liittyen

Moninaisia kyselyn toteutustapoja:

- *Nettikysely (karttapohjainen tai ilman)*
- *Kahoot-visa, Mentimeter-äänestys*
- *Käsiäänestys (esim. millä tulit kouluun, käytätkö kypärää/heijastinta)*
- *Somekanavia hyödyntävä tiedonkeruu (mielipidekyselyt, valokuvakilpailu vaaranpaikoista)*

Huom!

Kyselyiden tuloksista on tärkeä muistaa keskustella lasten/nuorten kanssa. Muuten osallistaminen jää yksipuoleiseksi.

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 2/8

LAPSET, NUORET

- ▶ Katselmukset, turvallisuuskävelyt, liikennehavainnoinnit
 - Lapset/nuoret kartoittavat itsenäisesti (ohjeistetusti) tai asiantuntijoiden kanssa koulun lähiympäristön olosuhteita ja kehittämistarpeita
 - Vaihtoisesti voidaan tutkia liikennekäyttäytymistä, laskea liikennettä jne.
- ▶ Työpajat, keskustelutilaisuudet
 - Keskustellaan lasten/nuorten kanssa esim. katselmusten/kyselyiden havainnoista
 - Ideoidaan lasten/nuorten kanssa toimenpiteitä tai toimintaa: liikenneympäristön ratkaisuja, tempausta, kampanjaa
 - Sovitaan/keskustellaan lasten/nuorten kanssa yhteisistä liikkumisen pelisäännöistä
- ▶ Haastattelut/dialogit
 - Lapset/nuoret haastattelevat muita ikäryhmänsä edustajia, opettajia, rehtoreita, asiantuntijoita
 - [Skidialogin](#) hyödyntäminen
- ▶ Kampanjoiden tai tapahtumien järjestäminen
 - Lapset/nuoret toteuttavat itse tempauksen, kampanjan, tapahtuman (ml. materiaalit)
- ▶ Ideakilpailut
 - Aiheita mm. koulun lähiympäristön kehittäminen, kestävä liikkumisen edistäminen, kampanjan tai siihen liittyvän materiaalin ideointi.

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 3/8

LAPSET, NUORET

- ▶ Kokeilut
 - Liikkumiskokeilut (esim. joukkoliikenne, kutsuliikenne, yhteispyöräily, sähköpotkulaudat)
 - Oppimateriaalin/metodien pilotointi
 - Liikenneympäristön ratkaisun kokeilu/arviointi
 - ▶ Pyöräretket, katuajokajot, liikennekävelyt
 - Kävellään/pyöräillään ennalta mietitty reitti ja käydään samalla läpi liikennesääntöjä, toimintatapoja erilaisissa tilanteissa, tunnistetaan riskejä, havainnoidaan muuta liikennettä jne.
 - ▶ Vertaistuen ja edunvalvonnan malleja
 - [Pyöräsankarit](#) toteuttavat kouluissaan monenlaisia pyöräilyn edistämisen toimenpiteitä
 - [Lapsipyöräilypormestari](#) toimii lasten edustajana pyörällä kulkemiseen liittyvissä tapahtumissa ja hankkeissa (esim. Jyväskylä/JYPS)
 - [Liikenneraadissa](#) oppilaat kuvaavat ja raportoivat omat koulureittinsä. Tämän jälkeen videot käydään läpi koulussa.
 - Oppilaitosten liikenneagentit toimivat vertaistukena, viestinvälittäjinä, tapahtumien järjestäjinä ja laativat nuorille materiaalia.
- ▶ Muita toimintamalleja osallisuuden lisäämisen
 - Opetellaan lasten/nuorten kanssa vaikuttamista virallisia kanavia hyödyntäen (esim. aloitteiden tekeminen, osallistuva budjetointi)
 - Harjoitellaan tapahtumien järjestämistä turvallisuusseikat, viestintä ym. Huomioiden (esim. mopotapahtumat)
 - Jalkaudutaan nuorten keskuuteen keskustelemaan liikenneturvallisuudesta ja muistakin asioista (mennään sinne missä nuoretkin kokoontuvat)

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 4/8

HUOLTAJAT, VANHEMMAT

- ▶ Erilaiset kyselyt, tyypillisiä aihepiirejä mm.
 - Lapsen kulkutavat koulu-/harrastusmatkoilla (jos ei kysytty lapselta) ja/tai niihin liittyvä muutospotentiaali
 - Perheen liikkumistottumukset laajemmin (mm. lasten/nuorten harrastuksiin kulkeminen) tai kestävän liikkumisen esteet
 - Nykyiset tai tulevat koulureitit (karttapohjaisen kyselyn avulla)
 - Koulumatkalla turvattomuutta aiheuttavat asiat tai vaaranpaikat (huoltajan omat havainnot, lapsen kanssa keskustellen)
 - Näkemykset saattoliikenteen järjestelyistä ja kehittämistarpeista
 - Lapsen autolla saattamiseen liittyvät kysymykset (Miksi lapsi kuljetaan autolla? Miten kuljettamista voisi vähentää?)
- Mielenpitoet saattoliikennejärjestelyiden uudistamisesta (esim. siirtämisestä kauemmaksi)
- Mopoteemaan liittyvät kyselyt (erityisesti mopoilevien nuorten huoltajille)
- Kodin liikennekasvatukseen liittyvät kysymykset (Onko sitä ja millaista?)
- Tyytyväisyys koulussa annettuun liikennekasvatukseen / koulun viestintään huoltajille
- Ennen-jälkeen kyselyt esim. muuttuneisiin liikennejärjestelyihin tai muihin liikkumiskokeiluihin liittyen:
 - Esim. väliaikaiset koulureitit väistön takia, muuttuneet saattoliikennejärjestelyt, työnaikaisten järjestelyiden toimivuus, muuttuneet liikkumistottumukset jne.

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 5/8

HUOLTAJAT, VANHEMMAT

- ▶ Työpajat, vanhempainillat
 - Esim. suunnitellaan koulumatkaliikkumisen pelisääntöjä, ideoidaan kokeiluja, keskustellaan huolista ja mietitään niihin ratkaisuja
 - Asiantuntijapuheenvuorot esim. kodin liikennekasvatuksesta, arkiliikunnan tärkeydestä, liikkumisen ympäristövaikutuksista
- ▶ Maastokatselmukset
 - Esim. koko kouluyhteisön yhteinen maastokäynti ja ongelmista keskustelu
- ▶ Huoltajien haastattelut
 - Esim. kokeiluihin osallistuneiden huoltajien tai saattoliikenteen (autolla saattajien) haastattelut
- ▶ Huoltajat itse toteuttamassa tapahtumia
 - Esim. Suojatiepäivystykset, kävelevän koulubussin kokeilut
- ▶ Huoltajahaasteita, liikkumiskokeiluja
 - Kestävästi liikkuneiden perheiden palkitseminen (esim. harrastuksiin, otteluun)
 - Saattoliikenteen vähentämisen kilpailut/kampanjat (huoltajien toivotaan kannustavan lasta kulkemaan omin voimin)
 - Huoltajille suunnattu tapahaaste (miten itse toimii esimerkkinä eri rooleissaan)
 - Liikkumiskokeiluja: Sähköpyörät, perhepyörät, joukkoliikennelippuetu, harrastuskyytipalvelu
 - Tiedotuskokeilu: eräässä hankkeessa testattiin kolmen erilaisen saattoliikenneinfon toimivuutta

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 6/8

HUOLTAJAT, VANHEMMAT

- ▶ Huoltajien kohtaaminen tapahtumissa
 - Koulujen ja päiväkotien järjestämät tapahtumat
 - Teemaan liittyvät vierailut leikkipuistossa, perhepuistoissa, perhekerhoissa, lapsiperhetapahtumissa
- ▶ Huoltajaviestinnän aiheita (tiedotteiden/aineistojen kirjo on hyvin laaja)
 - Koulumatkojen, koulukuljetusten ja/tai saattoliikenteen pelisäännöt
 - Kodin liikennekasvatusta tukevat aineistot
 - Suositellut koulureitit, väliaikaiset koulureitit, työmaaliikenteen huomioiminen
 - Kestävän tai vastuullisen liikkumisen infopaketit, koulutulokkaiden vanhempien infomateriaalit
 - Kouluterveydenhoidossa jaettavat infot (esim. ekaluokkalaisen/viidesluokkalaisen huoltajalle)

Tyypillisiä kanavia huoltajaviestintään:

- *Wilma (tai vastaava)*
- *Koulun www-sivut / kunnan www-sivut aiheesta (tarjotaan erilaisia vinkkejä ja materiaaleja)*
- *Vanhempainillat, webinaarit*
- *Koulun/nuorisotyön/kunnan somekanavat*
- *Blogikirjoitukset*
- *Paikallislehtien jutut, radiokampanjat*
- *Perhetapahtumat, tempaukset, leikkipuistovierailut*

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 7/8

KOULUN HENKILÖKUNTA

► Kyselyt/haastattelut, teemoja:

- Kestävän ja turvallisen liikkumisen edistäminen strateginen perusta ([ks. Osio 6](#))
- Liikennekasvatustyön resurssit ja osaaminen
- Koulun nykyiset liikennekasvatustyön käytännöt ja toimintamallit (jatkuvuus, suunnitelmallisuus)
- Kodin koulun välisen yhteistyön käytännöt kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämässä
- Havainnot liikenneympäristöstä ja lasten/nuorten liikkumisesta ja liikennekäyttäytymisestä, muuttuneista/väliaikaisista liikennejärjestelyistä
- Tapahtumiin/kokeiluihin liittyvät ennen-jälkeen kyselyt (opettajien kokemukset)

Hyvä esimerkki kattavasta nykytilakyselystä:
[Käpytellen kouluun arviointilomake](#)

► Työpajat, suunnittelupalaverit

- Kyselyiden ja muiden taustatutkimusten purkaminen
- Liikenteen ja liikkumisen haasteiden ratkominen yhdessä asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa
- Tapahtumien ja kokeilujen suunnittelu/testaus

► Maastokatselmukset

- Liikenneympäristön ongelmat, liikenteen tarkkailut, ratkaisujen etsiminen
- Oppilaat tutustuvat opettajan johdolla koulun lähiympäristöön ja pohtivat kehittämistarpeita

► Kouluhenkilökunnalle kohdennetut kokeilut

- Mm. sähköpyöräkokeilut, työasiapyörät, Muksubussit

1. Käytäntöjä ja menetelmiä eri kohderyhmien osallistamiseen 8/8

KOULUN HENKILÖKUNTA

- ▶ Koulutukset
 - Liikennekasvatuksen sisällöt ja materiaalit tutuksi
 - Koulun lähiympäristön / saattoliikenteen turvalliset liikennejärjestelyt
 - Liikenneturvallisuus koulukuljetuksissa
- ▶ Materiaalipankit, liikennekasvatuksen pelisäännöt
 - Liikennekasvatusmateriaalien koonti opettajille helposti saataville koulun intraan tai kunnan Internet-sivuille, vuosikellopohjat jne.
- ▶ Tapahtumien, tempausten ja kokeilujen toteuttaminen yhteistyötahojen kanssa

LIKENNÖITSIJÄT, KULJETTAJAT

- ▶ Kyselyt ja haastattelut
 - Liikennöitsijöiden näkemykset/havainnot esim. kuljetusten sujumisesta, pysäkkijärjestelyistä, saattoliikenteestä, vaaratilanteista, liikennekäyttäytymisestä
- ▶ Koulutukset
 - Turvalliset koulukuljetukset (kuljettajan vastuut ja velvollisuudet, rooli liikennekasvattajana, vuorovaikutus lasten ja nuorten kanssa)
- ▶ Työpajat, maastokatselmukset
 - Liikenteen ja liikkumisen haasteiden ratkominen yhdessä asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa
- ▶ Tempaukset, kokeilut
 - Liikennöitsijöiden omat tempaukset, mukana kunnan/koulun järjestämissä tempauksissa tai kokeiluissa

Esimerkki oppilaiden kanssa tehdystä vaarapaikkakartoituksesta

Turvalliset koulureitit Pohjoiskehän kouluun

Vaaranpaikkojen kartoitus 28.8.2019

Ryhmän jäsenet: _____

Kohde 1

Kenelle paikka on vaarallinen:

- jalankulkijalle
- pyöräilijälle
- henkilöautolla kulkevalle
- kouluyhtäläiselle

Miksi paikka on mielestäsi vaarallinen? _____

Miten liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa? _____

Mieti, mitä liikennesääntöjä sinun tulee noudattaa ja mitä muuta sinun kannattaa ottaa huomioon oman turvallisuutesi takia? _____

Turvalliset koulureitit Pohjoiskehän kouluun (Rauma 2019)

Kuva: Riverian opiskelijoita katuajopyöräilyn kurssilla

Joensuulaiset nuoret esimerkkinä turvallisen pyöräilyetiketin kehittämisessä (Joensuu 2020)

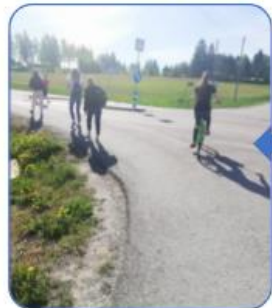

Hattulan hankkeessa (2020) oppilaita osallistettiin pelitilaisuuksissa. Koulumatkapelissä joukkueet kilpailivat toisiaan vastaan ratkoen yhdessä koulumatkaan liittyviä tehtäviä. Pelilaudalla (ilmakuva kunnan taajamasta) oli tehtävapistettä, joissa oli erilaisia koulumatkaan liittyviä kysymyksiä ja tehtäviä.

J•ENSUU

Askolan koulun ylä- ja alakoulujen oppilaat kartoittivat koulumatkojen vaaranpaikkoja talvella 2018. Alla on esitetty oppilaiden tekemiä havaintoja ja ohjeita erityistä huolellisuutta vaativista paikoista:

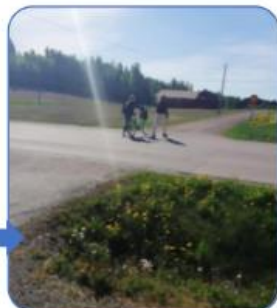
Linnankoskentie x Tiilääntien risteys (koulun risteys)

- ✓ Käytä suojatietä!
- ✓ Autoilija: Anna tietä jalankulkijoille ja pyöräilijöille!

- ✓ Ylitä tie varovasti.

Nietoontien x Saarnikorventien risteys

Kaupun lähellä oleva STOP-risteys (Tiilääntie x Askolantie)

- ✓ Muista katsoa molempiin suuntiin, kun ylität tien!

- ✓ Pysähdy ennen suojatietä ja katso tuleeko autoja. Autoja ei näe Sorvansuontien mäkeä alas tullessa.
- ✓ Ylitä tie vasta, kun se on turvallista.

Sorvansuontien risteys

Nalkkilan risteys

- ✓ Kulje aivan tienreunaa museon kohdalla.
- ✓ Tietä ylittäessäsi katso molempiin suuntiin.

- ✓ Kulje tien vasenta reunaa.
- ✓ Mutkassa (museon nurkalla) on huono näkyvyys, eivätkä autoilijat välttämättä huomaa tiellä liikkujia.

Nalkkilantien mutkat

Monninkyläntien ja Vahijärventien risteys

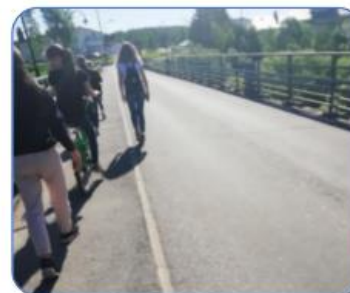
Suojateitä on vähän, ei kaikissa risteyksissä, joita oppilaat käyttävät. Osa suojateistä on huonoissa paikoissa, liian syrjässä, jolloin moni oikaisee tien yli, eikä käytä suojatietä.

Vahijärventiellä kulkeminen

Joitakin koulureiteiltä puuttuu jalankulku- ja pyörätie. Ajouradan piennar on kapea.

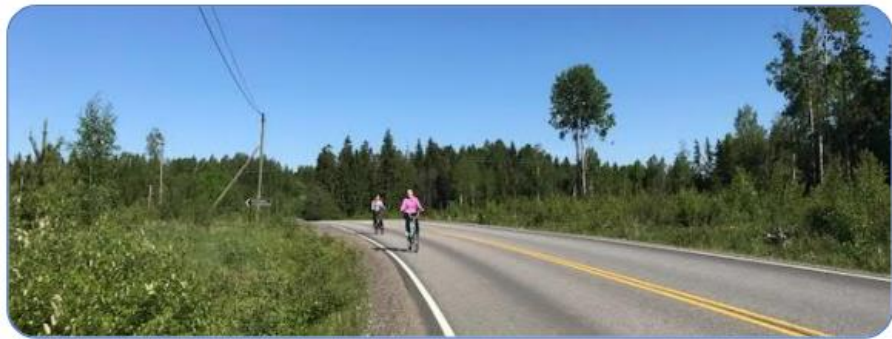
Siltatien silta on kapea kulkea

Käytä turvavälineitä: heijastinta/heijastinliiviä, pyöräilykypäriä, pyörän valoja, turvavyötä autossa, asianmukaisia varusteita mopoilla, jne.

Koulureiteillä on paljon liikennettä, mutta liikenne ei pelota oppilaita.

Hiidenkirnujentie

2. Tietopohjaisia menetelmiä koulumatkojen tutkimiseen 1/3

- ▶ **Koulumatkojen mallintaminen paikkatietotarkasteluna** koulun/koulujen ja oppilaiden asuinpaikkojen sijaintitietoihin pohjaten mm. seuraavista näkökulmista:
 - nykyiset koulureitit
 - tulevien koululaisten reitit (esim. nykyiset viskarit ja eskarit)
 - koulureitit esim. koulun ollessa väistössä
 - koulureitit kouluverkon muutoksessa (koulujen lakkautukset, uudet koulut)
 - koulupäivän aikaisten reittien tunnistaminen (kauppaan, ip-kerhoon jne.)
- ▶ **Koulureittien kartoittaminen karttapohjaisella kyselyllä**
 - Esim. huoltajat piirtävät kartalle nykyiset reitit tai mahdolliset tulevat reitit uuden koulun tapauksessa, myös mahdollisuus huomioida käytetty kulkutapa, turvattomaksi koetut paikat)
- ▶ **Drone-kuvauksen hyödyntäminen** oppilaiden liikkumisen ja/tai saattoliikenteen ongelmien tutkimisessa (todelliset reitit, käyttäytyminen, ongelmakohtat)

Koulureittien mallintamista on hyödynnetty esimerkiksi:

- *maastokäyntien ja toimenpidesuunnittelun kohdentamisessa*
- *nopeusrajoitussuunnittelussa*
- *väylien kunnossapitoluokkien tarkastelussa*
- *kävely-/pyöräilypotentiaalin määrittelyssä*
- *suositusreittien määrittämisessä*
- *koulujen pyöräparkkien kehittämisessä (määrä, sijainti),*
- *yleisviestinnässä kuntalaisille (esim. koulujen alkaessa)*

2. Tietopohjaisia menetelmiä koulumatkojen tutkimiseen 2/3

- ▶ **Liikennelaskennat** (käsien tai koneellisesti) koulun lähistöllä tai turvattomissa kohteissa: liikennemäärät, kulkutavat, ajonopeudet, turvalaitteiden käyttö, muita havaintoja liikenteestä
- ▶ **Koulujen ajallisen saavutettavuuden havainnollistaminen** karttaesityksillä (esim. saattoliikenteen vähentämisen perustelemiseksi)
- ▶ **Liikennemallin hyödyntäminen liikenteen reittien muutosten arvioinnissa** (esim. kadun sulkemisen tai yksisuuntaistuksen vaikutukset liikenteen suuntautumiseen ja toimivuuteen)
- ▶ **Koulu- ja vapaa-ajanmatkojen mallintaminen liikennemallilla** (reitit, määrät) esim. kunnan palveluverkkosuunnitelman tavoitetilaa vastaavaksi
- ▶ **GPS-pohjaisen TomTom-aineiston hyödyntäminen todellisten ajonopeuksien tarkasteluun** (nopeusrajoitusten noudattaminen koulujen lähistöllä, toimenpiteiden ennen ja jälkeen tarkastelut)
- ▶ **Nopeusnäyttötaulujen hyödyntäminen koulun lähistöllä** ajonopeustiedon keruussa, liikenteen rauhoittamiskeinona ja viestinnällisenä työkaluna
- ▶ **Mittauskävely, jossa ilmanlaatusensori kerää reaaliaikaista dataa ilmanlaadusta kävelyreitillä** (esim. koulureitillä)

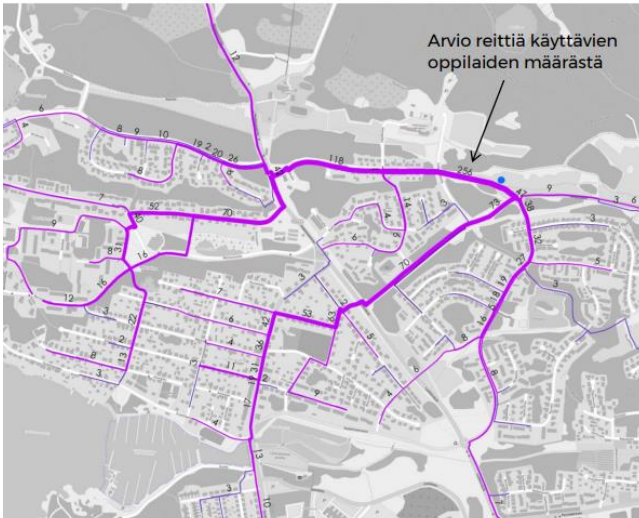
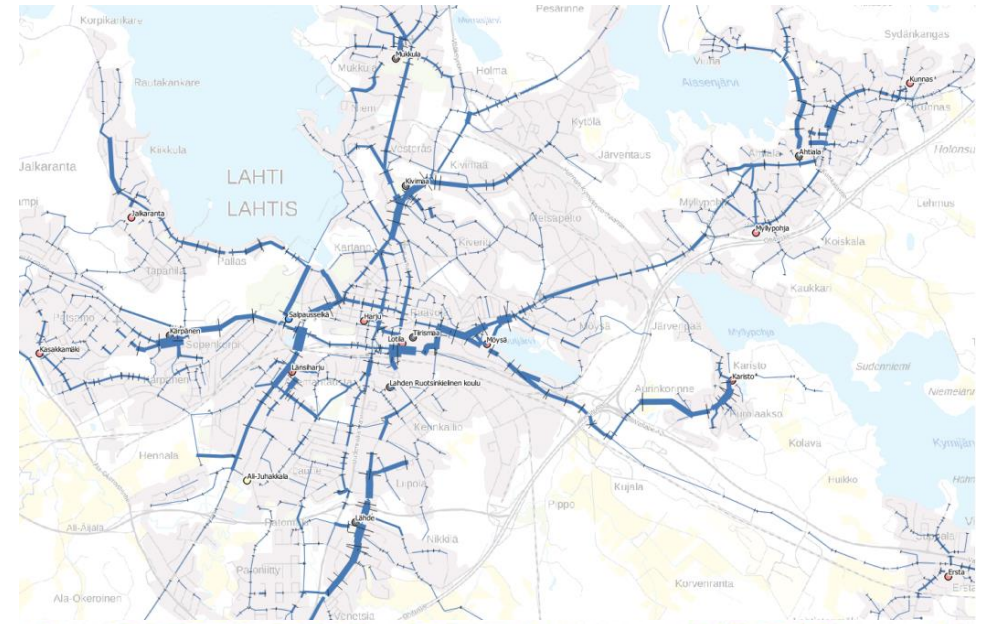
2. Tietopohjaisia menetelmiä koulumatkojen tutkimiseen 3/3

Muita nostoja hankkeissa käytössä olleista tutkimusmenetelmistä:

- ▶ **Onnettomuusanalyysit** mm. poliisin, pelastuslaitoksen ja Liikennevakuutuskeskuksen aineistoilla
- ▶ **Konfliktimenetelmän käyttö** risteysalueen/suojatien liikenneturvallisuuden arvioinnissa
- ▶ **Suojatiekäyttämisen tai ajonopeuksien ennen-jälkeen -tutkimukset** (esim. ennen tempausta/kampanjaa/toimenpidettä): havainnoidaan autoilijoiden toimintaa jalankulkijan lähestyessä suojatietä tai tutkitaan ajonopeuksien muutosta
- ▶ **Suojatiepäivystyksen laajentaminen myös saattoliikenteen erityispiirteiden tutkimiseen** (jättöpaikat, muut havainnot)
- ▶ **Liikenneturvallisuusauditoinnin tekeminen kunnan kaavoihin** koulumatkojen näkökulmasta
- ▶ Uusien/saneerattavien **koulujen rakennus-/pihasuunnitelmien liikenneturvallisuusauditoinnit** kestävän ja turvallisen liikkumisen näkökulmasta
- ▶ **Koulun liikkumisympäristön käyttäjäryhmien tunnistaminen ja profilointi** (tavat, tarpeet, huolet) ja tämän hyödyntäminen viestinnässä ja liikkumisen pelisääntöjen luomisessa

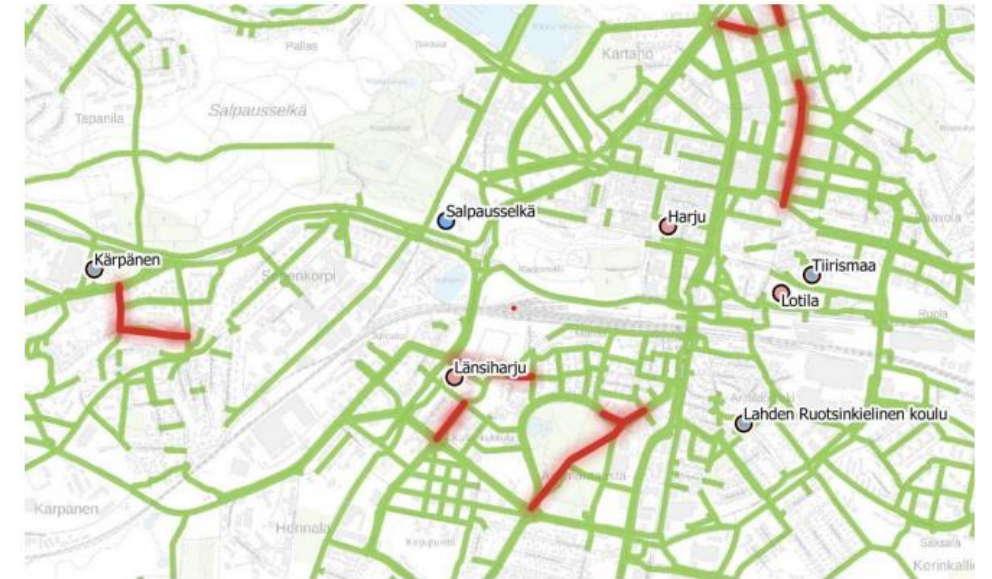
Koululaisten mallinnetut matkat (tummat viivat ja luvut) sekä taustalla vanhemmille suunnatun kyselyn perusteella tehty lämpökartta käytetyimmistä reiteistä. Vanhempien arvon mukaan monet koululaiset kulkevat Lahdenkadun pohjoispäähän ja ylittävät sieltä Luoteisväylän. Lyhin reitti kulkee Lahdenkadulta Koivuhaankadun kautta Luoteisväylän yli.

Arvio reittiä käyttävien oppilaiden määräästä

- Vasemmalla on osoitetietojen perusteella tehty mallinnus koulumatkoista ja oikealla vanhempien arvioimat koulureitit
- Merkittävimmät erot löytyvät oikeanpuoleiseen kuvaan tehdyistä katkoviivoituista alueista

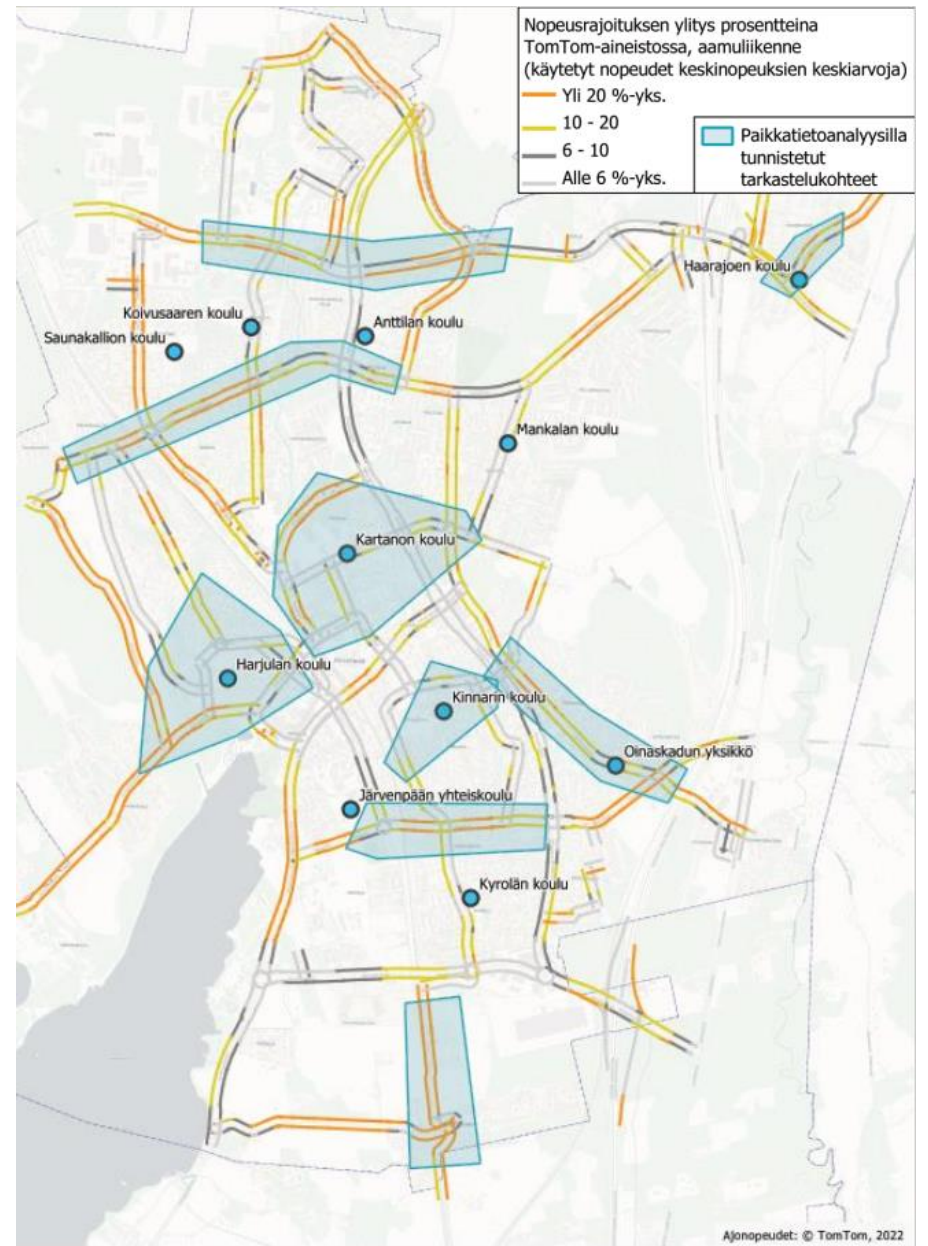

Koulureittien ja jkpp-väylien kunnossapitoluokkien yhteistarkastelu [Lahden koulupyöräily selvitys](#)

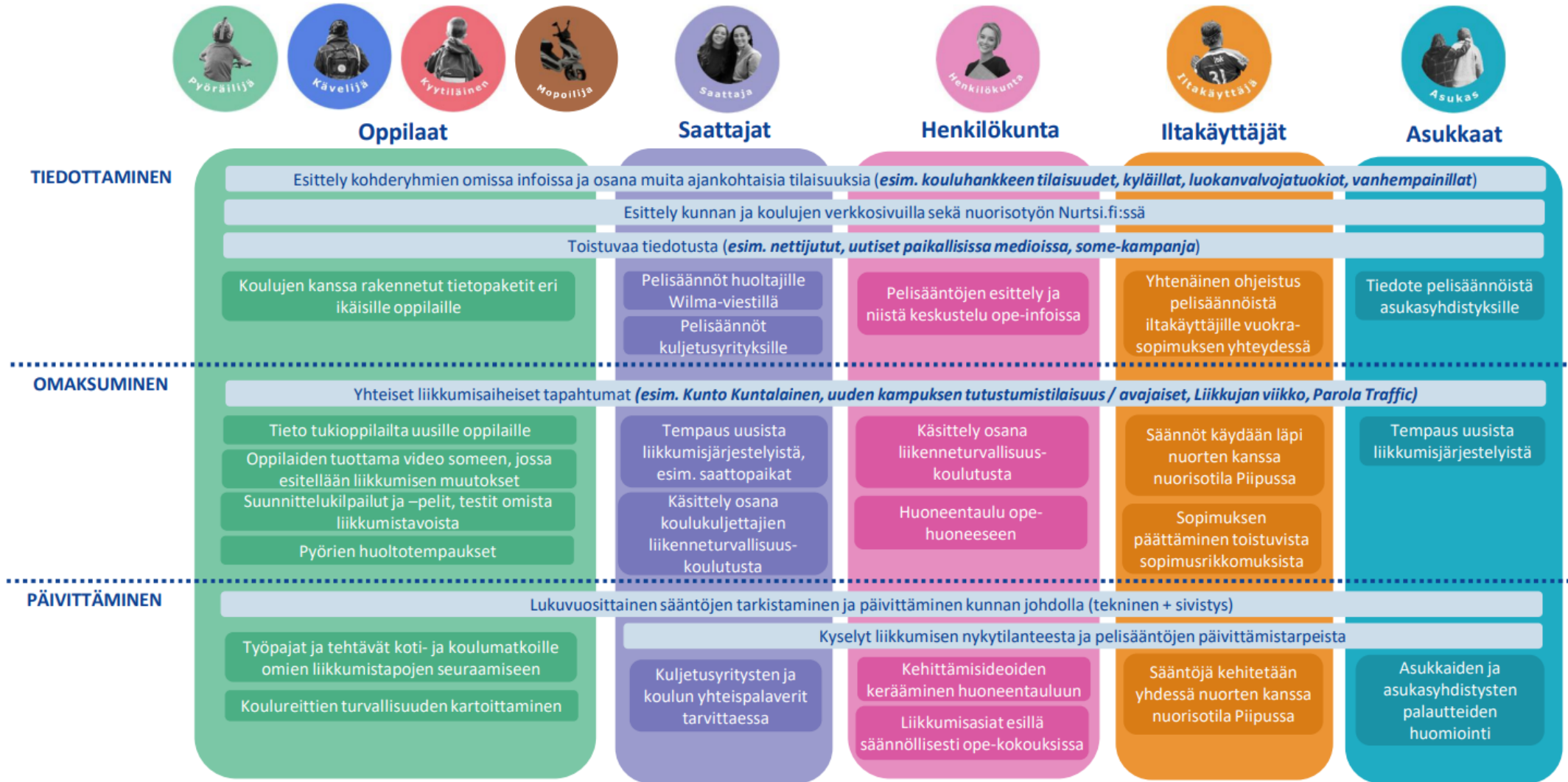

[Kävelyn ja pyöräilyn potentiaali koulumatkoilla \(Tampere 2019\)](#)

[Todellisten ajonopeuksien tarkastelu TomTom-aineistoja hyödyntäen ja tiedon yhdistäminen koulureitteihin ja onnettomuusanalyysiin \(Järvenpää 2022\)](#)

Pelissäntöjen käyttöönoton ja päivittämisen toimenpiteet eri käyttäjäryhmien näkökulmasta

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista 1/5

► Pyöräilyn edistäminen

- Koulujen liikenne-/pyöräilytapahtumat (kts. [erillinen koonti](#))
- Pyöränhuoltotapahtumat / pop up - pyöränhuoltopisteet
- Sähköpyörien, tavarapyörien, pyöräperäkärrijen, peräpyörien jne. kokeilu-/esittelytapahtumat
- Perhepyöräkiertue / perhepyörien kokoontumisajot
- Pyöräkiertue leikkipuistoihin (mm. lapsille taitorata)
- Pyöräkummin vierailu perhepuistoissa
- Perhepyöräilyn päiväkotikiertue
- Muksubussikokeilut (päiväkodeissa)
- Pyörälainaamo päiväkodin huoltajille
- Päiväkodin henkilökunnan sähköpyöräkokeilu
- Sähköpyöräkokeilu vanhemmille ja opettajille
- Sähköavusteisten pyörien kokeilu osana koulun liikuntatuntia
- Pyöränhuoltokurssi-/päivä koululla/oppilaitoksessa
- Pyörän renkaidenvaihtopajat harrastusryhmälle
- Seuran joukkueenjohtajan lastipyöräkokeilu
- Pyörällä kouluun -päivä osana Pyöräilyviikkoa
- Pyöräilevä trenibussi
- Elämysretki lähiluontoon pyöräillen
- Pyörän kunnostustyöpaja opiskelija-asuntosäätiön asukkaille
- Kaupunkipyörien kokeilupäivä yläkoululaisille

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista 2/5

► Muu kestävä liikkuminen

- Joukkoliikenteen kokeilukampanja, jossa lahjoitettiin matkakortti ja 30 päivän bussilippu
- Kevyiden sähköisten liikkumisvälineiden kokeilu nuorille (sähköpyörä, sähköpotkulauta)
- Kävelevän koulubussin kokeilu 1.–2. luokan oppilaille
- Amazing Traffic Race liikennesuunnistus nuorille
- Viisaan liikkumisen kokeilussa kannustettiin junnuja kulkemaan harjoitukseen kävellen, pyöräillen, bussilla ja kimppakyydein
- Kestävän liikkumisen liikkumiskokeilu harrastuksiin matkustaville lapsille (yhteispyöräily, joukkoliikenne ja Kutsuplus-palvelubussi)
- Kirjaston satutunteja ja lastenkonsertteja kestävä liikkumisen teemalla
- Harrastuskutsukyytipalvelun kokeilu
- Kestävän liikkumisen kisa, jossa kerättiin merkintöjä jalan ja pyörällä tehdyistä koulumatkoista
- Pop-up liikennepuisto, jonka sai kiertää omalla pyörällä, skootilla tai lainattavalla polkupyörällä
- Jalkapallo-otteluun kestävästi saapuneille tarjottiin munkkikahvit

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista 3/5

► Turvallinen liikkuminen

- Koulujen/oppilaitosten liikennepäivät (kts. [erillinen koonti](#))
- Sinä teet suojatien -viestintäkampanja
- Suojatiepäivystykset koulujen lähistöllä / koulureitillä
- Tapahaaste huoltajille, jossa heidät haastettiin pohtimaan omaa suojatiekäyttämistään ja asettamaan itselleen tapahaasteita
- Koululla järjestetty kilpailu heijastinkampanjan maskoteiksi
- Heijastinkilpailu (ratsia)
- Äänestys mukavimmasta koulukuljetuksen kuljettajasta
- Kampanja yhteisvastuullisuuden merkityksestä turvallisen koulumatkan luomisessa
- Kävelevän koulubussin kokeilu 1.-2. -luokkalaisille koulun alussa
- Oppilaille järjestetty ideointikilpailu, jonka tavoitteena oli saada uusia ideoita ja oppilaiden näkökulmaa esille lähikadun suunnitteluun
- Amazing Traffic Race liikennesuunnistus nuorille
- Moottoripyöräpoliisien vierailut nuorisotalolla ja/tai mopopajoilla
- Mopojen tuunauspaja nuorisotalolla
- Nuorille suunnattu mopotapahtuma
- Heijastintarrojen jakaminen nuorille mopoilijoille
- Yhteisöpedagogien järjestämä nuoria aktivoiva teemapäivä

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista 4/5

► Viestinnällisiä toimia

(näiden kirjo erittäin laaja)

- Lehtijuttu "Liikenne lisää liikennettä - kouluun kuljettaminen on karhunpalvelus lapselle"
- Kestävän liikkumisen infopaketti alakoululaisten perheille
- Vastuullisen liikkumisen infomateriaali nuorille ja heidän vanhemmille
- Saattoliikenteeseen liittyvien ohjeiden/pelissäntöjen jakaminen huoltajille
- Kinkkiset liikenteen solmukohtat ilmianto-somekampanja (ongelmakohtien ilmiantaminen)
- Radiomainoskampanja laatikkopyöristä perheille
- Valokuvakilpailu Instagramissa ("Jaa kuva pyöräilevästä perheestä")
- Flyereiden jakaminen alueen asukkaille, jossa pyydettiin huomioimaan jalan ja pyörällä liikkuvat lapset
- Huoltajien tiedotuskokeilu, jossa testattiin kolmea erilaista tiedotetta huoltajille saattoliikenteestä
- Tiedote vanhemmille suositelluista turvallisimmista väliaikaisista koulureiteistä
- Mediatiedottaminen muuttuneista tai väliaikaisista koulureiteistä ja/tai pysäköintijärjestelyistä
- Mediatiedottaminen koulujen alkaessa kestäviin ja turvallisiin koulumatkoihin
- Naapurustotiedotteet mopopajatoiminnasta

3. Esimerkkejä kampanjoista, tempauksista, kilpailuista 5/5

Hankkeista poimittuja ideoita lasten/nuorten liikennepäivien rastisisällöiksi

- Liikennesäännöt (turvallinen tienylitys, väistämissäännöt, jalankulkijan paikka)
- Liikenneaiheiset tietovisat (esim. Kahoot)
- Pyöräilijän/jalankulkijan turvavarusteet (voi olla omina toimintapisteinäkin)
- Liikennemerkkien bongausta / tunnistamista
- Tienylitysrasti (jalankulkijana, pyöräilijänä)
- Tarkkaamattomuusteema (erilaisia toimintamalleja, mm. jalankulkijan pujottelurata)
- Koulukuljetusrasti (esim. toiminta pysäkillä, bussista poistuttaessa, käyttäytyminen bussissa)
- Polkupyörän huolto / kuntotarkastus / tuunaus
- Ajotaitorata (erilaisia malleja)
- QR-koodirata koulun pihalla/lähiympäristössä
- Raskaan kaluston katvealueinfo
- (Moottoripyörä)poliisin piste / kalustoesittely
- Sähköisten liikkumisvälineiden kokeilupiste
- Mopotaitorata (esim. hidasajon rata)
- Mopon katsastuspiste
- Ensiapukurssi/-piste
- Pohdintaa riskinoton seurauksista
- Elvytys ja onnettomuuspiste, miten toimitaan onnettomuuspaikalla (esim. SPR, Pelastuslaitos)
- Törmäyskelkka
- Kännilasit ja havainnointikyky liikenteessä
- Matkustajataitopiste (Liikenneturva)

4. Esimerkkejä hankkeissa tuotetuista materiaaleista liikennekasvatukseen ja viestintään 1/4

Materiaaleja opetukseen

- ▶ [Liikennekasvatuspolku \(1. lk\) -toimintamalli](#) (LT 2018, Hyvinkää)
- ▶ [Koulumatkabarometri](#) + taustamateriaali tulosten käsittelyyn kotona ja kouluissa (LT 2018, Hyvinkää)
- ▶ [Koulujen pyöräretkiin liittyvä ohjeistus](#) ja suositusreitit (LT 2018, Hyvinkää)
- ▶ [12 valistusvideota kestävästä liikkumisesta](#) (Jakke-jääkarhu) (LO 2018, Jyväskylä)
- ▶ Metka-matka-tehtävä- ja värityskirjan iltapäiväkerhotoimintaan (LT 2019, Kuopio)
- ▶ Liikenneturvallisuusoppitunnit sekä liikennemerkki- ja -sääntökilpailut (LT 2019, Porvoo)
- ▶ Sähköiset liikkumisvälineet tutuksi osana koulun liikennekasvatusta -toimintamalli (LT 2019, Porvoo)
- ▶ [Kulkuri, kestävän liikkumisen lähettiläs -toiminnan materiaaleja opettajille ja kasvattajille](#) (LO avustus 2019, Helsinki)
- ▶ Liikenneturvallisuuteen liittyvä QR-koodirata ja ohjeet toteuttamiseen (LT 2021, Iisalmi)
- ▶ [Nuoret esimerkkinä pyöräilyetiketissä -videot](#) (LT 2020, Joensuu)
- ▶ [Ala- ja yläkoululaisten liikennekasvatustapahtuma – konsepti](#) (opinnäytetyön liitteenä) (LT 2020, Joutsa)
- ▶ Oppilaitosagentit tuottivat nuoria puhuttelevia materiaaleja ja [blogikirjoituksia](#) (LT 2021, Hämeen ammatti-instituutti Oy)
- ▶ [Viisaasti Amiksissa – kouluvierailijan ohjekirja](#) (LO 2019, Nuorten Akatemia)
- ▶ [Ota nämä asiat huomioon sähköpotkulaudalla liikkeessä \(video\)](#) (LT avustus 2021, XAMK)

4. Esimerkkejä hankkeissa tuotetuista materiaaleista liikennekasvatukseen ja viestintään 2/4

Materiaaleja opetukseen

- ▶ [Kestävää menoa! Viisasta liikkumista luokassa ja ulkoilmassa](#) Tehtäväpaketti perusopetukseen ja toiselle asteelle (LO 2020-2023, Valonia)
- ▶ [Kurssisuunnitelma liikenneturvallisuudesta osana mediakasvatusta](#) (5.-6 lk.) (LT 2021, Imatra)
- ▶ [Fiksun mopoilun toimenpidekortit / hyvien käytäntöjen ohjekortit](#) (LT 2022, Kitee ym.)
- ▶ [Nollavisio-tapahtumakonsepti](#) (LT 2022, Liminka)
- ▶ [Liikenneturvallisuukskahvit nuorille -ohjekortti](#) (LT 2023, Oulu)
- ▶ [Ilmansuojelijat-oppimispeli](#) (LO 2023, Helsinki)
- ▶ [Liikennekasvatusmateriaalia \(työkalupakki\) oppilaitoksille](#) (LT avustus 2023, Turku)

Huoltajille suunnattuja materiaaleja

- ▶ [Liikenneinfo ekaluokkalaisten huoltajille](#) (osana koulutulokkaan opasta) (LT 2018, Hyvinkää)
- ▶ [Liikenneinfo viidesluokkalaisten huoltajille](#) (jako kouluterveydenhoidon kautta) (LT 2018, Hyvinkää)
- ▶ [Kestävän liikkumisen infopaketti alakoululaisten perheille](#) (LT 2020, Tampere)
- ▶ Vastuullisen liikkumisen infomateriaali nuorille ja heidän vanhemmille (LT 2021, Iisalmi)
- ▶ [10 askelta aktiivisiin ja kestäviin liikkumistapoihin vanhempainmateriaali](#), Fiksusti kouluun -ohjelma
- ▶ [Perheille suunnattu esite tavarapyöristä](#) (LO 2019, Pyöräilykuntien verkosto)
- ▶ Hankkeessa tehtiin [harrastuskuljetusinfo](#) kulukuri.fi -sivustolle (LO 2021, Keskipohjalaiset kylät ry)

4. Esimerkkejä hankkeissa tuotetuista materiaaleista liikennekasvatukseen ja viestintään 3/4

Muita nostoja

Kouluille ja oppilaitoksille

- ▶ [Askolan koulun liikenneturvallisuuskäsikirja](#) ja koulun [saattoliikenteen pelisäännöt](#) (LT 2018, Askola)
- ▶ [KouluSUMP koulujen kestävän liikkumisen edistämisen työkalu](#) (LO 2017, Ylöjärvi)
- ▶ [Hyväksi todettuja toimintamalleja väliaikaisten koulureittien liikenneturvallisuuden varmistamiseksi](#) (mm. viestintä, vuoropuhelu) (LT 2019, Järvenpää)
- ▶ [Paavolan kampuksen viisaan liikkumisen suunnitelma](#) (LO 2019, Lahti)
- ▶ [Yhteiset liikkumisen pelisäännöt eri liikkujaryhmille ja koulun käyttäjaryhmille](#) (LT 2020, Hattula)

- ▶ [Lahden koulupyöräily selvitys](#); Tilannekuva Lahden koulujen pyöräparkeista, -reiteistä ja pyöräilypotentiaalista (LO 2021, Lahti)
- ▶ [Opiskelija-asuntosäätiön kestävän liikkumisen konsepti](#) erityisesti uudistuotannon tarpeisiin (LO 2022, HOAS)

Harrastustoimintaan

- ▶ [Seuran ohjeet liikenneturvallisuuden huomioimiseen](#) (LT 2020, Päijät-Hämeen liitto)
- ▶ Kaikki Liikkuu! Enemmän liikettä, vähemmän päästöjä ([kokeilun esittelyvideo](#)) (LO 2021, Japa ry)
- ▶ Viisas liikkuminen ja seuratoiminta [esittelyvideo](#) (LO 2021, Japa ry)

4. Esimerkkejä hankkeissa tuotetuista materiaaleista liikennekasvatukseen ja viestintään 4/4

Linkkejä valmiisiin aineistoihin:

- ▶ **Fiksusti kouluun -hankkeen** laatimat ja kokoamat materiaalit kestävien koulumatkojen edistämiseen: <https://fiksustikouluun.fi/materiaalit/>
- ▶ **Pyöräilykuntien verkoston** materiaaleja pyöräilykasvatukseen: <https://www.poljin.fi/pyorailykasvatus>
- ▶ **Pyöräliiton** materiaaleja pyöräilykasvatukseen: <https://pyoraliitto.fi/pyorailykasvatus/>
- ▶ **Liikunnan ja Terveystiedon opettajat LIITO ry:n** materiaalit: <https://www.liito.fi/liikunta-ja-terveystieto-materiaali/maksuttomat-materiaalit/>
- ▶ **Koululiikuntaliiton Pyöräsankarit** materiaalit: <https://www.kll.fi/kouluille/sankarit/pyorasankarit/>
- ▶ **Liikenneturvan** materiaaleja eri ikäryhmille: <https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/>
- ▶ **Valonian** Kestävää menoa! –materiaalikonaisuus: <https://valonia.fi/materiaali/kestavaamenoa/>
- ▶ **Helsingin kaupungin** materiaalit: Ilmari – [ilmastoviisas liikkuja](#) sekä Kulkuri – [kestävän liikkumisen lähettiläs](#)

Hyppää Hetan matkaan!

Fiksun liikkujan tehtävävihko

Helsinki

Kulkuri, kestävä liikunnan lähettiläs, Helsinki, 2019 (LO)

6. Tutki perheesi arkimatkoja viikon ajan. Täytä taulukkoon perheesi matkat tukkimiehen kirjanpidolla.

	Kävely	Pyörä	Skootti	Bussi	Metro	Ratikka	Juna	Auto
Koulumatka								
Päivämatka								
Työmatka								
Kaupassakäynti								
Harrastusmatka								
Kylässä käynti								

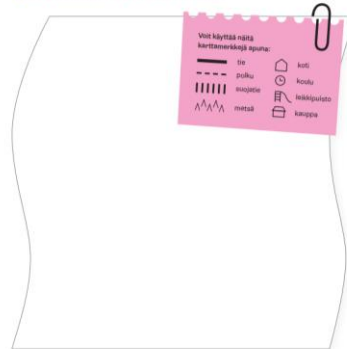
Kuinka monta matkaa perheesi teki viikon aikana? _____ Kuinka montaa eri kulkuvälinettä käytettiin? _____

7. Piirrä kuvat loppuun ja värjää ne. Mikä näistä kulkuvälineistä ovat päätöttömiä?

2. Piirrä koulumatkasi alle ja vastaa kysymyksiin.

Miten pitkä koulumatkasi on? _____ Mikä on matkalla kiintoa? _____

Miten sen yleensä kuljet? _____

Mitä olet matkalla? _____ Mitä varten polkoja näit? _____

Helsinki

Vaikuta! Miten voit edistää ilmastoviisaan liikkumisen yleistymistä? Merkitse rastilla suoritettut.

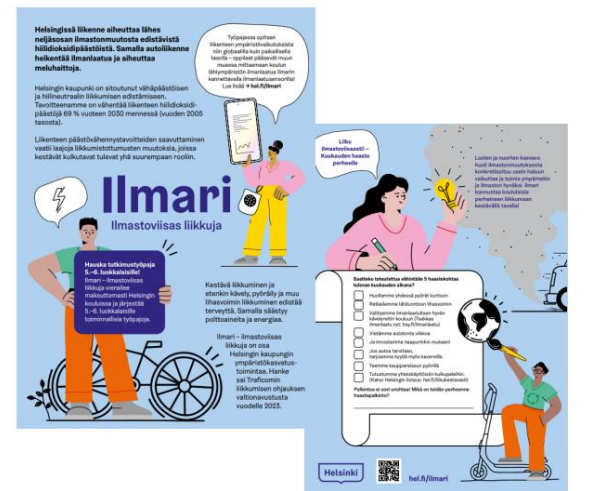

1. Pelataan bingoa! Mitä ääniä kuulet? Ympyröi havaitsemasi äänet.

Ilman ääniä	Kuulen äänen	Ilman ääniä	Ilman ääniä
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

sketaan kulkumuotoja! Montako bongaat? Piirrä tukkimiehen kirjanpitoa.

tyyppi	kuukausi	kuukausi	kuukausi

Ilmari -ilmastoviisas liikkija, Helsingin kaupunki, 2023 (LO)

SISÄLTÖ

Alakoulun tehtävät ja materiaalit

[1 Mitä tarkoittaa kestävä liikkuminen?](#)

[2 Reitit kartalle!](#)

[3 Ulos ja liikkeelle!](#)

[4 Tulevaisuuden liikkujat](#)

[5 Ohjeita opelle](#)

Yläkoulun ja 2. asteen tehtävät ja materiaalit

[1 Liikenteen vaikutuksia](#)

[2 Reitit kartalle!](#)

[3 Ulos ja liikkeelle!](#)

[4 Tulevaisuuden liikenne](#)

[5 Ohjeita opelle](#)

Koulualueen kartoitus / Kartläggning av skolområdet

[Johdanto / Inledning](#)

[Opettajien valmistelu / Anvisningar för läraren](#)

[lärares](#)

[Oppituntien kulku / Lektioner](#)

[Kartoituksen jälkeen / Efter](#)

[kartläggningen](#)

TURVALLISUUS JA LIIKENNE

Liikenteen turvallisuuteen vaikuttaa moni asia, kuten liikennesuunnittelu, ajonopeudet, liikkujien määrä, liikkujan tarkkaavaisuus ja toisten huomiointi. Liikennevalot tuovat järjestelmällisyyttä ruuhkaisiin risteysiin, suojatiet merkitsevät jalankulkijoiden ylityspaikkaa kiinnittäen kuljettajan huomion ja töyssyt pakottavat laskemaan ajonopeuksia. Jokainen liikkuja vaikuttaa osaltaan turvalliseen ympäristöön! Liikenteessä tärkeintä onkin muiden liikkujien huomiointi.

PUHELIN TASKUUN!

Useamman toiminnon suorittaminen samanaikaisesti lisää virheiden mahdollisuutta huomattavasti – ihmisen aivot eivät voi täysillä keskittyä moneen asiaan yhtä aikaa. Puhelimen käyttö ajassa heikentää keskittymistä ja pidentää kuljettajan reaktioaikaa. Pahimmassa tapauksessa kuljettaja ei huomaa esimerkiksi varoitusta tietoyömaasta, töyssyä, toista henkilöä tai kulkuneuvoa. Tämän vuoksi puhelimen käyttö autolla ajassa on kielletty. Sama vaikutus puhelimen tuijottamisella on kävellessä, pyöräillessä tai skuuttaillaessa. Myös kuulokkeiden käyttö vaikuttaa muun liikenteen huomioimiskykyyn – jos musiikki pauhaa korvissa, et välttämättä kuule auton torvea, pyöräilijän soittokelloa tai hälytysajoneuvojen ääniä.

VALONIA valonia.fi/kestavaaomaa

TIESITKÖ!

Jos auto törmää jalankulkijaan, kuolemanriski vain jo 30 km tuntinopeudella on noin 10 %. Riski kasvaa huomattavasti nopeuden lisääntyessä: 40 km tuntinopeudella kuolemanriski on 30 % ja 50 km tuntinopeudella jopa 70 %, eli noin kaksi kolmesta auton alle jääneistä jalankulkijoista kuolee. Myös sähköpotkulautojen 25 km/h maksiminopeuden aikana sattunut onnettomuus voi aiheuttaa todella suurta vahinkoa niin kuljettajalle kuin toisille liikenteessä kulkeville.

TEHTÄVÄ

Tarkkailekaa ympäristöä ja kirjatkaa ylös näkemienne turvallisuusriskejä. Näettekö kävelijöitä tai pyöräilijöitä kuulokkeet päässään tai puhelin kädessään? Onko jokin kulkuneuvo pysäköity muuta liikennettä häirtaavasti?

Mitä kaikki asiat voivat viedä huomiota liikenteestä?

KOTITEHTÄVÄ

Kävele tai pyöräile jokin arkinen reitti, vaikkapa kauppa- tai harrastusreitti tai matka kavertsi luu. Täytä tehtävälomaketta havaintojesi pohjalta. Voit tehdä tehtävän myös kaverin kanssa!

VALONIA

Havainnointi _____

Päivämäärä _____

Reitti (mistä mihin?) _____

Mitä reitti kuljettin? _____

REITIN VABEELLA HUOMASIN...

___ kpl suojatietä ___ kpl liikennevaloja ___ kpl bussipysäkkejä ___ kpl sähköpotkulautoja

___ kpl skettiajajia, skuttiajajia, tai muita ihastavien liikkujia, mitä?

___ eriliset kateet kävelylle ja pyöräilylle

___ ihmistä katsoomassa puhelinta liikkuaan (voit pitää alle tukkimiehen kirjaintoa)

YLEISVAIKUTELMA JA TUNNELMA

Mitä maaisema näyttää? Onko netti mielestäsi viihtyisä kävelijälle tai pyöräilijälle? Onko reitin varrella esimerkiksi puuta tai viheraluetta? Onko joku kohta erityisen hieno tai erityisen ankea? Voit kuvata tässä reitin tunnelmaa ja sen herättämiä ajatuksia.

Millainen äänimaailma reitillä on? Onko se erityisen melua tai toisaalta miellyttävä?

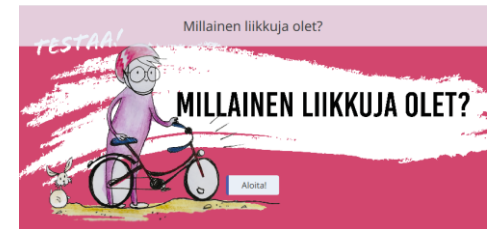
REITIN TOIMIVUUS Onko reitillä vaarapaikkoja, kuten huono näkyvyys risteyksessä? Kerro, millaisia?

Onko reitillä ruuhkaisuutta kohti? Missä ja millaisia?

Onko reitin varrella katoksia, ahtaita viyjiä tai kulkemista hankaloittavia kohtia? Millaisia? Jos reitillä on esim. satymaa tai muu este, onko sitä kehoittanut opasteet pyöräilijälle ja jalankulkijalle?

valonia.fi/kestavaaomaa

Kokonaisarvosanan reitille (1-10)

TEE SE ITSE

Suunnittele ja toteuta yhdestä allaolevasta aiheesta vapaavalintainen ryhmätyö.

Kännykän käyttäminen liikenteessä
Jalankulkijoiden väistäminen

Kypärän käyttäminen liikenteessä
Lasten huomioiminen liikenteessä

Kevyen liikenteen turvallisuus
Kiireen välttäminen

Ylinopeudet
Heijastimet

Työ voi olla esimerkiksi:
Juliste, video, äänite,
farsi, vaatekappale,
liikennemerkki! Tms.

Nuorten liikenneturvallisuushanke

THE BONGAUS KISA

BONGAA KOULUSI LÄHISTÖLTÄ SEURAAVIA ASIOITA

1. TASA-ARVOINEN RISTEYS
2. JALKAKÄYTTÄVÄ
3. PARKKIPAikka
4. VAARALLINEN RISTEYS
5. ERIARVOINEN RISTEYS
6. HUONO NÄKYVYYS LIIKENTEESSÄ
7. SUOJATIE
8. AJONEUVOLLA AJO KIELLETTY - LIIKENNEMERKKI
9. KIELLETTY AJOSUUNTA - LIIKENNEMERKKI
10. MOOTTORIAJONEUVOLLA AJO KIELLETTY - LIIKENNEMERKKI
11. PYÖRÄTIE JA JALKAKÄYTTÄVÄ VIERREKÄIN - LIIKENNEMERKKI
12. YHDISTETTY PYÖRÄ JA JALKAKÄYTTÄVÄ - LIIKENNEMERKKI
13. 4 ERILAISTA LIIKENNEVÄLINETTÄ
14. BUSSIPYSÄKKI
15. SKUUTTIPARKKI
16. KELTAINEN AUTO

Nuorten liikenneturvallisuushanke

Työkalupakki sisältää:

1. Liikennesuunnistus (alueellinen)
2. Liikennebongaus
3. Liikennetunnekartta ja tunnekortit
4. Skuuttibongausvideo
5. Tee se itse
6. Tarrat
7. Muut (Kahoot, pyörä/skuuttirata-ohjeistus ja välineet, vuosikello, liikkumisenohjaus, tel-raam)

TUNNETA

HUONEESEEN ON JAETTU ERILAISIA LIIKENTEESSÄ KULKEVIA HENKILÖITÄ.

ASETTUKAA NÄIDEN HENKILÖIDEN ASEMAAN JA POHTIKAA SEURAAVAA:

MITÄ TUNNEN SEKÄ AJATTELEN?
MITÄ KUULEN SEKÄ NÄEN?
MITÄ RISKEJÄ OTAN LIIKENTEESSÄ?
MITÄ OTAN HUOMION REITILLÄNI?

Nuorten liikenneturvallisuushanke

Fiksun mopoilun –hanke tuotti laajan joukon toimenpidekortteja sekä koonnin muista hyödyllisistä aineistoista mopoilun turvallisuuden edistämiseen

1. Moporetket
2. Mopomiitti
3. Mopotaitoajorata
4. Mopopaja/-kerho
5. Mopojen kunnostustempaus
6. Tappomopo-esitys
7. Mopo-oppitunnit
8. Vinkit/tiedotteet huoltajille
9. Palkitseva valvonta
10. Turvallisuusilta oppilaiden huoltajille
11. Moporatsia
12. Teemaillat nuorille nuorisotalolla
13. Mopomestari -kisa
14. 3 000 kilometriä Roomaan –lyhytelokuvan katsominen ja keskustelu
15. Moposuunnistus
16. EHYT ry:n materiaaleja
17. Nuorten akatemian materiaaleja
18. Liikenneturvan materiaaleja
19. Erätauco-menetelmä
20. Case study: Motörisoitua nuorisotyötä -kehittämishanke
21. Muut toimenpiteet
22. Tietopaketti moposuorasta
23. Tietopaketti mopojen virittämisen kustannuksista

Teemaillat nuorille nuorisotalolla

Kuvaus: Nuorisotalolla/-tiloilla järjestetään teemailta esimerkiksi yökahvilan yhteydessä, jossa keskustellaan ajankohtaisista mopoiluun liittyvistä asioista. Jos nuorten mopoilu ja liikennekäyttäytyminen puhuttavat kunnassa, keskustelun avauksena voi käyttää esimerkiksi paikallisesta puskaradiosta kerättyjä kommentteja mopoiluun liittyen.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Järjestäjänä nuorisotoimi. Tapahtumaan voi pyytää mukaan esimerkiksi poliisin, seurakunnan ja Liikenneturvan edustajat.

Kustannukset: Mahdollinen tilavuokra.

Markkinointi: Tiedottaminen nuorisotiloilla, koululla ja sosiaalisessa mediassa. Myös esimerkiksi Wilman kautta voi laittaa tiedotteen tapahtumasta.

Vaikuttavuus: Esimerkiksi Kempeleessä nuoret pitäneet rennosti tapahtumasta, jossa asiantuntijat vastaavat heidän kysymyksiinsä.

Mopotaitorata

Kuvaus: Erillisen nuorten tapahtuman yhteydessä järjestetään mopotaitorata. Taitoradalla voi hyödyntää esimerkiksi erilaisia lankkuja ja kartioita ja tehtävät voivat olla pujottelua, pysähtymistä tai tasapainoharjoitteita. Taitoajan lisäksi tapahtumassa voi huomioida myös liikennesäännöt esimerkiksi teoria-aiheisilla kysymyksillä.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Järjestäjänä voi toimia esimerkiksi nuorisotoimi. Tapahtumaan voi pyytää mukaan myös esimerkiksi Liikenneturvan, paikalliset liikennekoulut ja moottorikerhon.

Kustannukset: Kustannukset koostuvat materiaaleista ja mahdollisesta paikan varaamisesta.

Markkinointi: Tapahtumaa on hyvä markkinoida esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja nuorisotiloilla. Jos tapahtuma järjestetään keväällä tai syksyllä, mainoksia voi viedä myös koululle.

Vaikuttavuus: Tapahtuma opettaa nuorille liikenteessä hyödyllisiä taitoja, mitkä voivat heijastua liikennekäyttäytymiseen positiivisesti.

Muuta: Työpajassa toivotun taitoajokoulutuksen ja lajiesittelyn trial-kuljettajan vetämänä voi toteuttaa mopotaitoradan yhteydessä tai taitoradan voi toteuttaa muualla järjestettävän taitoajokoulutuksen yhteydessä.

Oulun nuorten liikenneturvallisuuskahvit -konsepti

NUORTEN LIIKENNETURVALLISUUSKAHVIT – OHJEKORTTI 1/3

- Tavoite:** Vaikuttaa nuorten liikennekäyttäytymiseen ja hoksauttaa nuoria pohtimaan omaa ja kavereidensa liikennekäyttäytymistä.
- Kohderyhmä:** Valitaan sopiva kohderyhmä esim. toisen asteen / ammattikoulun opiskelijat. Ryhmän koko n. 20-50 opiskelijaa, jotta vaikuttavuus ja tapahtuman henkilökohtaisuus säilyy.
- Yhteistyötahot:**
 - Liikenneturvan tai liikennekoulun edustaja / kouluttaja
 - Poliisi
 - Neuropsykologi tai kasvatustieteisiin perehtynyt henkilö, jolla on kokemusta käyttäytymisen säätelystä.

- Järjestäjät ja järjestelyt:** Tapahtuman järjestelyt voidaan käynnistää esim. kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän kautta. Liikenneturvallisuustyöryhmän edustaja sopii toisen asteen oppilaitoksen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa tapahtuman ajankohdasta, kohderyhmästä, tiloista ja kahvien/tarjottavien tilaamisesta sekä kyselyn toteuttamisesta ja kyselyohjelman tai osallistamistyökalun hyödyntämisestä. Sovitaan opiskelijaryhmän opettajan kanssa, järjestetäänkö tapahtuma oppilaille yllätyksenä vai kerrotaanko siitä etukäteen oppilaille. Opettaja ei itse osallistu keskusteluun, jottei vaikuta tapahtuman kulkuun. Opettajan rooli tapahtumassa on kuunnella puheenvuorot, jotta hän voi tapahtuman jälkeen keskustella opiskelijoiden kanssa aiheista.

- Vuorovaikutus oppilaiden kanssa:** Tapahtuman lopussa voi järjestää lyhyen kyselyn tapahtumaan osallistuneille nuorille, kyselyn voi toteuttaa puhelimitse käyttäen esim. QR-koodia (kyselyn sisältö esitetty 3/3-kortilla). Kyselyn kautta voidaan selvittää tapahtuman merkitystä ja hyötyjä nuorille sekä saada palautetta tilaisuudesta. Kyselyn avulla voidaan kartoittaa myös nuorten liikkumistottumuksia sekä kokemuksia kuljettajana ja matkustajana (kyselyn sisältöä voi muokata kunnan tarpeiden mukaan). Tilaisuuden aikana, esim. puheenvuorojen lopussa, voidaan hyödyntää ja kysely-/kirjoitusohjelmaa tai osallistamistyökalua, jonka kautta oppilaat voivat vastata asiantuntijoiden esittämiin kysymyksiin anonyymisti.

NUORTEN LIIKENNETURVALLISUUSKAHVIT – OHJEKORTTI 2/3

- Tapahtuman kulku:** Tapahtumalle varataan aikaa noin tunti, joka sisältää kolme asiantuntijapuheenvuoroa. Yhden puheenvuoron kesto on 10-15 min. Tapahtuman sisältö:
 - Kahvi- ja sämpylä/pullatarjoilu
 - Tervetulo puhe
 - Asiantuntijapuheenvuorot:
 - Liikenneturvan tai liikennekoulun edustaja / kouluttaja
 - Poliisi
 - Neuropsykologi tai kasvatustieteisiin perehtynyt henkilö, jolla on kokemusta käyttäytymisen säätelystä.
 - Loppukooste/-keskustelu ja kyselyyn vastaaminen
 - Yleistä keskustelua

- Puheenvuorojen sisältö:** Asiantuntijoiden on tärkeä käydä läpi tapahtuman kokonaisuus ja puheenvuorojen sisällöt keskenään, jotta tapahtuma on johdonmukainen ja päivän teemaa käsitellään eri näkökulmista.
- Liikenneturvan tai liikennekoulun edustaja / kouluttaja: aiheina mm. esimerkkitapausta onnettomuuden rakentumisesta, esimerkiksi viikonloppu, yöaikainen ajotilanne ja päihteet.
- Poliisi: aiheina mm. valvonta, millaisia tilanteita tulee eteen ja mitä niistä seuraa (mm. ajokielto, kierre), ylinopeus, päihteet, ajoneuvon kunto, ajotaidot, turvavyön käyttö, tarkkaamattomuus.
- Neuropsykologi/ kasvatustieteisiin perehtynyt henkilö (kokemusta käyttäytymisen säätelystä): aiheina mm. miten tapahtumat voi estää, keinot siihen, ettei ajautuda tilanteisiin, omien päätösten kautta ei jouduta onnettomuksiin.

Tapahtuman voi järjestää esim. työmaalla, jossa oppilaat ovat työssä oppimassa, muussa sopivassa rennossa paikassa tai luokkatiloissa.

NUORTEN LIIKENNETURVALLISUUSKAHVIT – OHJEKORTTI 3/3 Kyselyn sisältö

Nuorten liikenneturvallisuuskysely

Kyselyn avulla kartoitetaan toisen asteen oppilaiden kokemuksia ja kokemuksia liikennekäyttäytymisestä. Kyselyyn vastataan noin 10-15 min. Kysely toteutetaan anonyymisti, eikä vastauksien perusteella voida selvittää vastaajan henkilöllisyyttä.

1. Kuinka hyödyllinen tilaisuus oli?

2. Mikä puheenvuorosta oli puhuttelevin?

- Liikenneturva
 Poliisi
 Neuropsykologi

3. Omitistatko jonkin seuraavista?

- Valitse yksi tai useampi vaihtoehto
- Mägo- tai "tepposkortti" (AM12/021 kortti)
 Ajokortti (B kortti)
 Traktorikortti (T kortti)
 Moottoripyöräkortti (A1, A2 tai A kortti)
 Jokin muu ajokortti
 En omista ajokorttia

4. Arvioi omia kokemuksiasi kuljettajana ja matkustajana

0=oin koskaan
1=suhteellisen harvoin
2=toisinaan
3=usein
4=jatkuvasti

	0	1	2	3	4
En ajanut päättäneenä moottoripyöräsuoraa.					
En ajanut huolimattomasti ylitopeutta.					
Misua on yllätetty ajamaan ajampan.					
En päässyt matkustajana kukaikseen ajopyörin vuoksi.					
En pyytänyt kukaikseen ajamaan varovamman.					
En oltu huolissani jostakin ajokäyttäytymisestä.					
En estänyt ystäväni ajamasta päättäneenä.					
Käytän turvavyötä.					
Tuulen tuulimyrskyä ajamisen päättäneenä moottoripyöräsuoraa.					
Oikeita kuvamut omia tai kavereita vaarallista ajamista vokaaksi?					

5. Arvioi seuraavia liikennekäyttämiseen liittyviä väittämiä

0=oin oie samaa mieltä
1=oin osin samaa mieltä
2=oin osin samaa mieltä en samaa mieltä
3=oin osittain samaa mieltä
4=samaa mieltä

	0	1	2	3	4
Päättäneen ei voisi ajopyörin.					
Hyvä kuljettaja hallitsee auton, vokaaksi ajaa merkittävästi ylitopeutta.					
On sietävä voiketta omia ajokäyttöön kavereita osittain ajamasta ylitopeutta, vaarallista ajamista tai ajamasta.					
Muut väittämissä on pieni liikenneturva- tai poliisilä roolitus.					
Sosiaalinen media yllätyttää ajamasta liikenneturva- tai poliisilä vastauksia.					

Nollavisio
Ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuustyötä Limingassa

**KUINKA LUODA
NOLLAVISIO-TAPAHTUMA?**

Tapahtumamanuaali

Hanketta rahoittamassa

Johdanto

Nollavisio-tapahtumakonsepti on luotu osana Limingan kunnan Nollavisio - Ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuustyötä Limingassa -hanketta. Hanke sai Traficomin liikenneturvallisuuden valtionavustuksen vuonna 2022. Hankkeen toiminta-aika oli 1.1.2023-31.10.2023.

NOLLAVISIO-hankkeen tavoitteena oli parantaa Lakeuden nuorten liikenneturvallisuutta ja vähentää liikenteessä tapahtuneita kuolemia tai vakavia loukkaantumisia. Lisäksi hankkeessa haluttiin parantaa nuorten tietoja liikenneturvallisuuteen liittyen.

Hanke jakautui seuraaviin päätavoitteisiin:

1. Nuorten kokemat vaaranpaikat -selvitys kehittämisen pohjalle (kevät 2023)
2. Vuosittaisen Nollavisio-tapahtumakonseptin luominen (koko hankeajaksi, tapahtuma Liikkujan viikolla syyskuussa)
3. Nollavisio-viestintäkampanja nuorille (koko hankeajaksi, mutta erityisesti 8-10/2023)
4. Nollavisio-tietopankin rakentaminen tiedon välittämiseksi

Hankkeen kohderyhmänä olivat liminkalaiset tai Limingassa opiskelevat yläkoululaiset ja toisen asteen oppilaat.

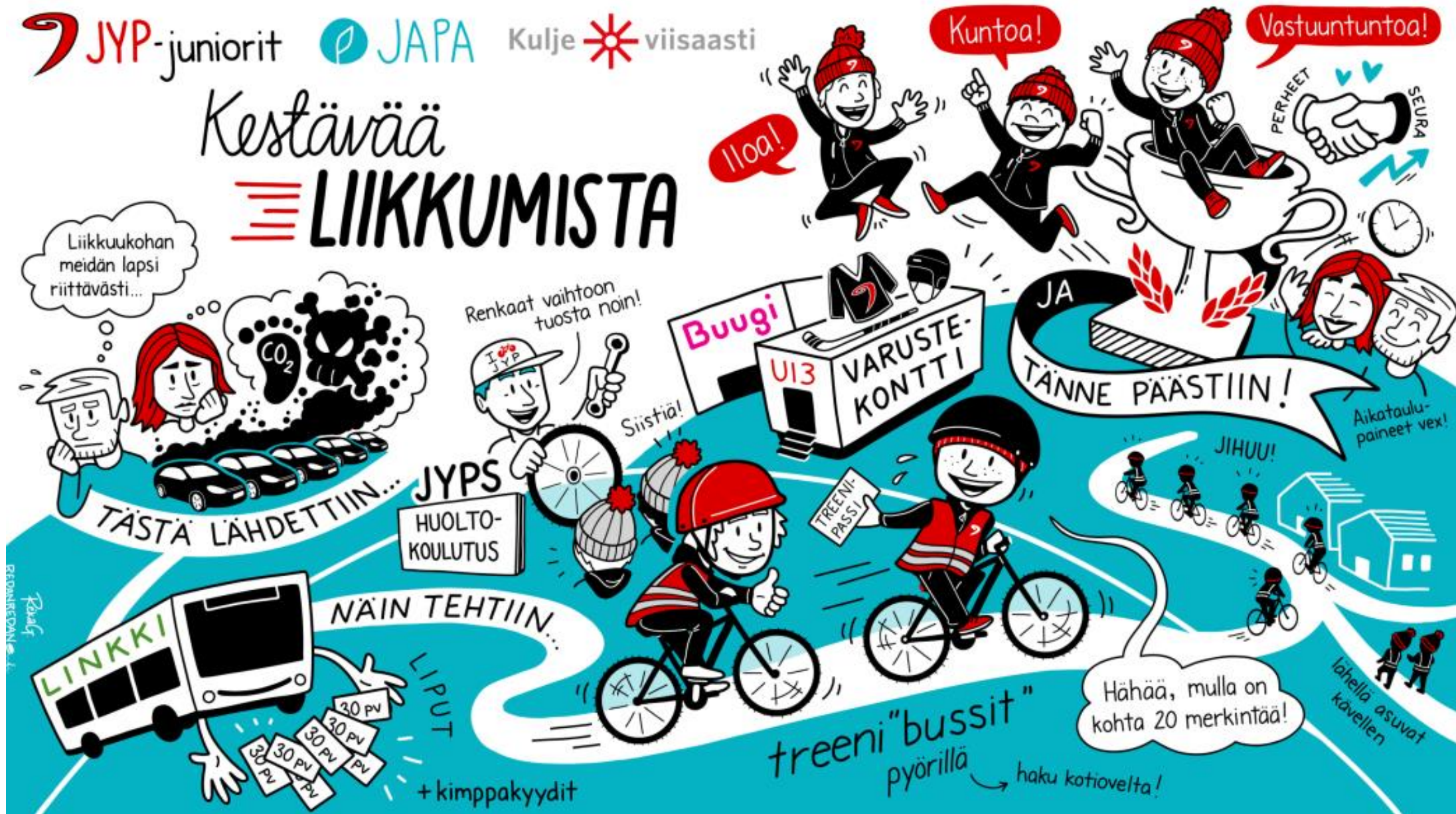

Kestävää LIKKUMISTA

SEURASSAMME...

- Urheilijat ja toimihenkilöt edustavat liikkeessään seuraamme ja toimivat myös liikenteessä esimerkillisesti.
- Käytämme asianmukaisia turvavälineitä liikuttaessa – pyöräilykypärää, pyörän valoja, heijastinta, turvavyötä autossa ja bussissa sekä kypärää mopoilla tai moottoripyöräillä.
- Opastamme ja noudatamme liikennesääntöjä.
- Emme käytä puhelinta liikenteen seassa millään kulkutavalla liikuttaessa.
- Huoltajat seurassamme noudattavat saattoliikenteestä ja turvallisesta liikkumisesta annettuja ohjeita.
- Pelimatkat hoidamme turvallisesti ammattitaitoisen kuljettajan kyydissä, käytämme bussissa turvavöitä ja laitamme pelivarusteet tavaratilaan.
- Varaudumme myös vahinkojen varalle huolehtimalla ajantasaisista yhteystiedoista, ensiapuvälineistä ja vakuutuksista.

JOUKKUEEN JOHTAJA / VALMENTAJA

- Toimin itse esimerkillisesti liikenteessä: noudatan liikennesääntöjä ja käytän asianmukaisia turvavälineitä.
- Opettelen jalankulun ja pyöräilyn liikennesääntöt ja opastan niitä joukkueeni urheilijoille.
- Perehdytän oman joukkueeni huoltajat ja urheilijat turvallisen liikkumisen pelisääntöihin.
- Muistutan liikennesäännöistä harrastusmatkoilla sekä liikuttaessa yhdessä pelimatkoilla.
- Tiedotan huoltajia turvallisista reiteistä harrastuksiin sekä turvallisesta saattoliikenteestä.
- Muistutan joukkueeni urheilijoita asianmukaisten liikenteen turvavälineiden käytöstä.
- Keskityn joukkueen mukana liikkuessani liikenteeseen, enkä käytä puhelinta liikenteessä.
- Ohjaan lämmittelyn turvallisille reiteille ja huolehdin, että kaikilla joukkueen jäsenillä on heijastavat varusteet.
- Huolehdin turvallisesta liikkumisesta pidemmällä pelimatkoilla: liikumme yli **60 km*** pelimatkat linja-autolla, kiinnitän huomiota joukkueen kuljetuksien turvallisuuteen (kokenut kuljettaja, varusteiden säilytys, turvavyön käyttö). (* **seurassa sovittu kilometrit**)
- Pelimatkoille varaan aina riittävän kiireettömän aikataulun.
- Vieraalla paikkakunnalla ollessamme muistutan turvallisesta liikkumisesta ja liiun aina oman joukkueeni mukana, koko joukkue liikkuu mahdollisuuksien mukaan yhtenä ryhmänä.
- Välitän seuralta, kunnasta ja harrastuspaikoilta tulleet liikkumiseen liittyvät viestit urheilijoille ja huoltajille.
- En käytä päihteitä missään joukkueeni urheilutoiminnassa.
- Minulla on ajantasaiset joukkueeni urheilijoiden huoltajien yhteystiedot.

SEURA

- Kannustamme joukkueidemme toimihenkilöitä toimimaan esimerkillisesti liikenteessä.
- Muistutamme ja kannustamme seuraamme jäseniä viestittämällä ajankohtaisia liikkumisen teemoista (heijastin, pyöräilykypärä, liukuesteet, nastarenkaat, tarkkaamattomuus).
- Välitämme kunnalta tai Liikenneturvalta tulevia viestejä joukkueille edistämään turvallista liikkumista.
- Kannustamme kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseen tiedottamalla hyödyistä – jalankulku ja pyöräily opettavat liikenteessä liikkumista ja edistävät motorisia taitoja.
- Järjestämme haastekisan kävelyn, pyöräilyn, heijastimen käytön tai pyöräilykypärän käytön lisäämiseksi.
- Kiinnitämme seura-asujen valinnassa huomiota turvallisuuteen; onko esimerkiksi ulkoiluasussa kiinteästi heijastimet.
- Edellytämme joukkueita käyttämään pidemmällä pelimatkoilla linja-autokuljetuksia sekä kuljetuksien hankinnassa kiinnittämään huomiota turvallisuuteen.
- Varaudumme vahinkojen varalle: huolehdimme yhteystiedoista, ensiaputarvikkeista ja vakuutuksista.
- Olemme kuntaan yhteydessä, kun havaitsemme harjoituspaikkoihin liittyviä liikenneturvallisuusongelmia.

URHEILIJA

- Noudatan valmentajani / joukkueen johtajani antamia ohjeita turvallisesta liikkumisesta.
- Toimin hyvänä esimerkkinä muille turvallisessa liikkumisessa, sillä edustan samalla seuraani.
- En käytä puhelinta liikkuessani liikenteessä.
- Käytän pyöräillessä kypärää, valoja aina pimeään aikaan sekä talvella tarvittaessa pyörässä nastarenkaita.
- Käytän jalan kulkiessani pimeällä heijastinta ja varaan myös treenikassiin heijastinliivin tai muun riittävän heijastavan vaatekappaleen turvallista lämmittelyä varten.
- Käytän kypärää asianmukaisesti aina mopolla, moottoripyörällä tai mönkijällä liikkuessani.
- Jos tulen harjoituksiin auton kyydissä, noudatan liikuntapaikan ohjeistusta.
- Autolla liikkuessani säilytän liikuntavälineitä tavaratilaan.
- En käytä päihteitä missään joukkueeni urheilutoiminnassa.

Valkoaukko Liikenneturva

Tietoa Hatanpään Talvitien koulutalon oppilaille

Kivaa koulumatkaa – jalan tai pyörällä!

Liikuntaa ja hyvää mieltä koulu- ja päiväkotimatkoihin!

Talvitellä kannustamme lapsia ja perheitä kulkemaan mahdollisuuksien mukaan päiväkotin- ja koulumatkoja omin voimin. Kävelen, pyörällä tai skautilla tehdyt aktiiviset päiväkotin- ja koulumatkat vähentävät autoliikennettä ja tekevät Talvitien ympäristöstä turvallisemman pienille liikkujille. Samalla liikenteen päästöt vähenevät ja arkkiliikunta lisääntyy. Mitä isot edellä, sitä pienet perässä. Ja toisinpäin!

Tämä opas antaa vinkkejä Talvitien päiväkodin ja koulutalon turvallisiin ja aktiivisiin päiväkotin- ja koulumatkoihin. Koulureitin ja liikennesääntäjien opettelu yhdessä aikuisen kanssa on tärkeää kaikenikäisille lapsille, erityisesti koulutietään ja itsenäistä liikkumista aloittaville koululaisille.

- Talvitien kasvatusta- ja opetushenkilöstö

Turvalliset koulumatkat kaikille

Suosittelut reitit kävelen ja pyörällä

Jalan ja pyörällä kulkevat lapset oppivat liikennetaitoja ja saavat tarpeellista liikuntaa koulumatkoillaan.

Karttaan merkityt suosittelut reitit ja tietyt-tykset ovat mahdollisimman turvallisia kulkua jalan tai pyörällä. Risteämistä välttämällä autoliikenteen kanssa on vältetty.

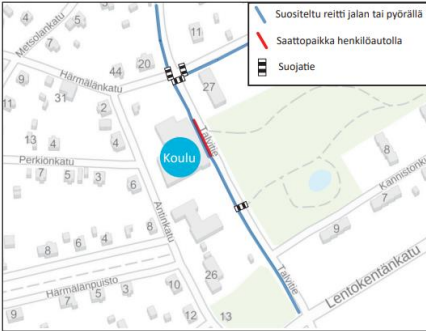
Perheiden toivotaan opettelevan turvallista koulureittiä ja liikennesääntäjiä yhdessä. Lapsia on myös syytä kouluvuoden aikana muistuttaa turvallisia reitteistä.

Saattoliikenne

Lapsi kannattaa saattaa koulun kävelen tai pyörällä. Saattoliikenne autolla aiheuttaa ruuhkaa koulun ympäristössä ja lisää liikenneserkeitä.

Jos lapsi on välttämättömästi tuoda koulun autolla, suositellaan esikouluikäisten saattoon kartalla merkityä saattoapaikkaa.

Isommat koululaiset kannattaa jättää kyydistä kauempana. Saattoliikenteen rauhoittaminen turvaa kävelen ja pyörällä liikkuvien matkoja.

Koulumatkat Vehmaisten koulun

” Omin voimin koulun! Kannustetaan Vehmaisten lapsia liikkumaan. Omin voimin kuljettu koulumatka on hyvä perusta. Liikuntaa harrastava lapsi tai nuori liikkuu todennäköisemmin myös aikuisena. Kannustetaan yhdessä lapsia. Turvallisia koulumatkoja!”

Jyrki Laine
rehtori

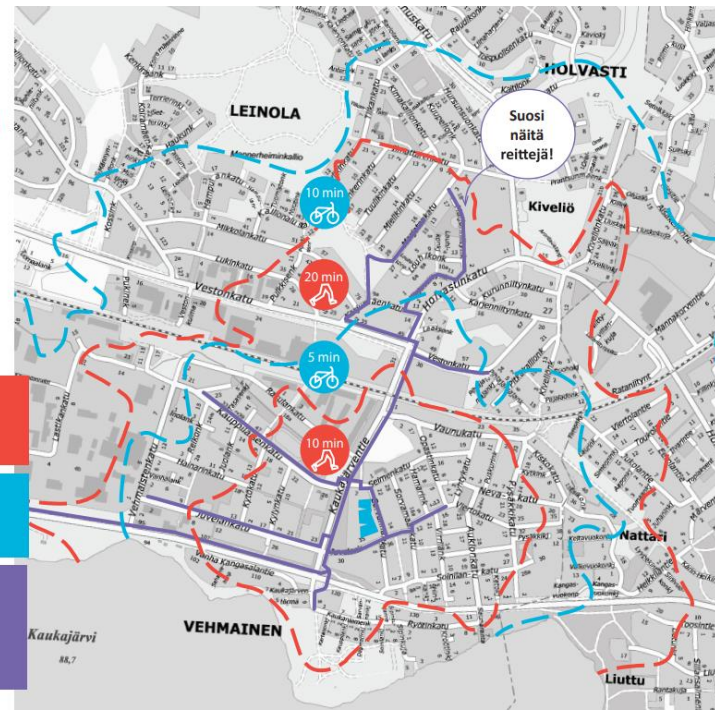
Yhdeksän kymmenestä Vehmaisten koulun oppilaasta taittaa koulumatkansa kävelen puolessa tunnissa.

Melkein kaikki Vehmaisten koulun oppilaat pyöräilivät koulumatkansa vartissa!

Violetit reitit ovat turvallisia ja viihtyisiä. Tien ylityksissä on suosittu valo-ohjattuja suojaiteita ja vältetty risteämistä vilkkaan autoliikenteen kanssa.

Saapuminen koululle

Jalan ja pyörällä kulkevat lapset oppivat liikennetaitoja ja saavat tarpeellista liikuntaa koulumatkoillaan.

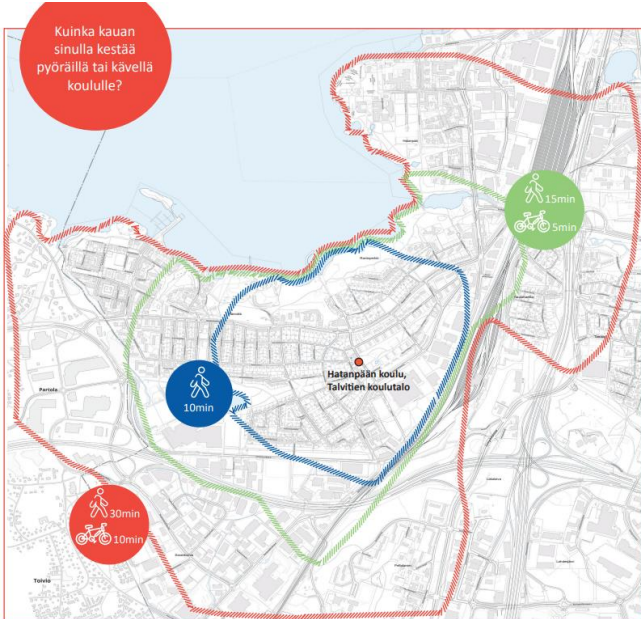
Lasten tuominen koulun autolla aiheuttaa ruuhkaa koulun ympäristössä ja lisää liikenneserkeitä. Liikennettä vähentämällä voimme turvata heidän koulumatkansa.

Jos lapsi on välttämättömästi tuoda koulun autolla, suositellaan hänet jätettäväksi karttaan merkityille saattoapaikoille. Silloin saattoliikenne aiheuttaa mahdollisimman vähän vaaratilanteita muille koulumatkailaisille.

Suosittelava saattoapaikka 3.–6.-luokkalaisille on Kauppiaisenkadun urheilukentän parkkipaikka. Eskarilaiset ja 1.–2.-luokkaiset voidaan saattaa koulun pysäköintialueelle Seimenkadulla.

Vehmaisten koulun vanhempainyhdistys tukee koululaisia ja koulua kestävässä liikkumisessa. Yhdistys järjestää muun muassa liikkumiseen liittyviä tapahtumia ja projekteja.

Matkat ovat mahdollisuus

Liikunta virkistää mieltä ja edistää oppimista.

Koulumatkat opettavat itsenäistä liikkumista.

Vähintään 1–2 tuntia päivässä monipuolista ja ikään sopivaa liikuntaa.

Kaverin kanssa kulkeminen edistää vuorovaikutustaitoja.

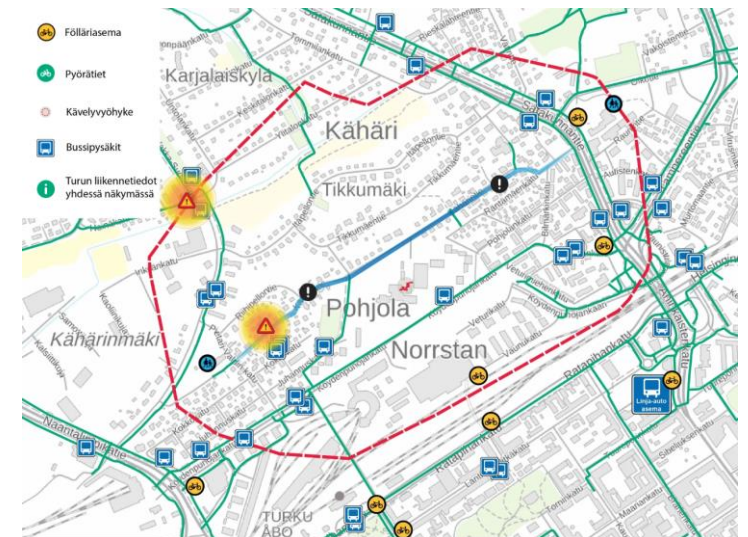
Vähemmän ruutuakaa, lisää ulkoilua ja liikuntaa.

Kävely ja pyöräily auttavat koulupäivästä palautumista.

Kestävän liikkumisen infopaketti koululaisille ja heidän perheilleen (Tampereen malli)

Liikkumisenohjaus kartalla. Turun Virtuaalinen ja interaktiivinen ThingLink -kartta huoltajille

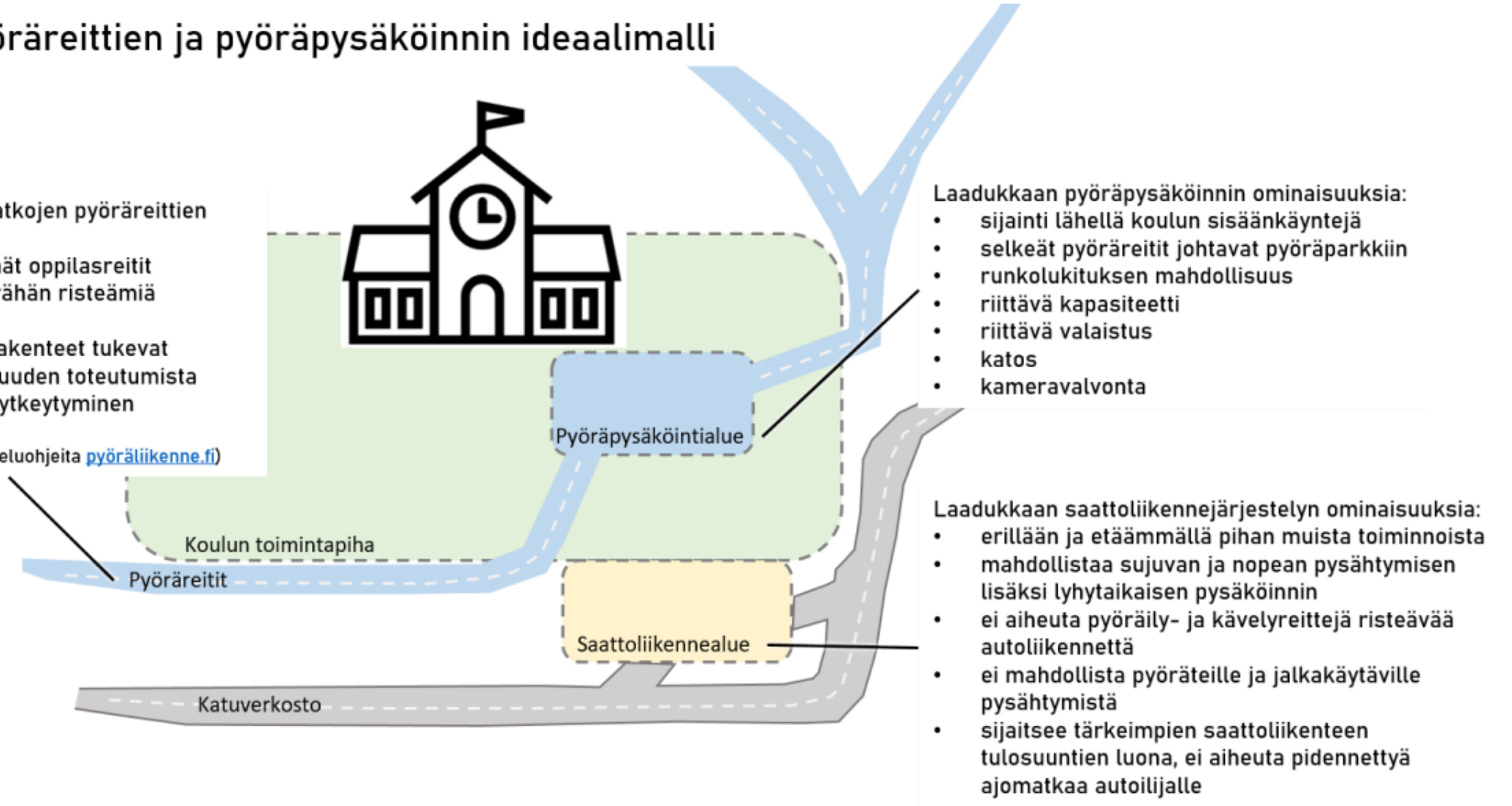

Koulun pyöräreittien ja pyöräpysäköinnin ideaalimalli

Laadukkaiden koulumatkojen pyöräreittien ominaisuuksia:

- kattavat tärkeimmät oppilasreitit
- mahdollisimman vähän risteämiä ajoratojen kanssa
- risteämässä katurakenteet tukevat väistämisvelvollisuuden toteutumista
- selkeä ja sujuva kytkeytyminen pyöräpysäköintiin

(lisää pyöräreittien suunnitteluohjeita [pyöräliikenne.fi](http://pyoraliikenne.fi))

Laadukkaan pyöräpysäköinnin ominaisuuksia:

- sijainti lähellä koulun sisäänkäyntejä
- selkeät pyöräreitit johtavat pyöräparkkiin
- runkolukituksen mahdollisuus
- riittävä kapasiteetti
- riittävä valaistus
- katos
- kameravalvonta

Laadukkaan saattoliikennejärjestelyn ominaisuuksia:

- erillään ja etäämmällä pihan muista toiminnoista
- mahdollistaa sujuvan ja nopean pysähtymisen lisäksi lyhytaikaisen pysäköinnin
- ei aiheuta pyöräily- ja kävelyreittejä risteävää autoliikennettä
- ei mahdollista pyöräille ja jalkakäytävälle pysähtymistä
- sijaitsee tärkeimpien saattoliikenteen tulosuuntien luona, ei aiheuta pidennettyä ajomatkaa autoilijalle

Ideaalimalli pyöräreittien kulkuun ja pyöräpysäköinnin järjestämiseen kouluilla ([Lahden koulupyöräily selvitys](#))

Askolan koulun liikenneturvallisuuskäsikirja

Koulumatkatoive	1
1. Liikennekasvatus koulun opetussuunnitelmassa.....	3
1.1. Askolan koulun liikenneopetussuunnitelma, alaluokat.....	4
1.2. Askolan koulun liikenneopetussuunnitelma, yläluokat.....	5
2. Askolan koulureitit	6
3. Oppilaat liikenteessä.....	9
3.1. Jalankulkijana	9
3.2. Pyöräilijänä.....	10
3.3. Mopolla ja mopoautolla	10
4. Liikenneturvallisuuden huomioiminen koulun retkillä ja muilla matkoilla	11
5. Vanhemmat oppilaiden tukena koulumatkoilla	12
5.1. Vanhempien muistilista lasten opastamiseen koulumatkoilla	12
6. Askolan koulun saattoliikenne- ja pihajärjestelyt.....	13
ASKOLAN KOULUN SAATTOLIIKENNEJÄRJESTELYT	14

ASKOLAN KOULUN SAATTOLIIKENNEJÄRJESTELYT

OPPILAAT

- ✓ Suosi jalankulkua ja pyöräilyä, jos se on turvallista ja mahdollista.
- ✓ Käytä koulun ympäristössä ja pihalla kävelyille sekä pyöräilylle varattuja reittejä ja suojateitä.
- ✓ Pysäköi pyöräsi tai muu ajoneuvosi sille osoitetulle pysäköintipaikalle. Ole tarkkaavainen pysäköidessäsi moottoriajoneuvoa, jotta et aiheuta vaaratilanteita.
- ✓ Jos vanhempi kuljettavat sinut kouluun tai kuljet koulukuljetuksella, poistu ajoneuvosta rauhallisesti ja kulje osoitettuja reittejä kouluun.

VANHEMMAT

- ✓ Ajoneuvolla lapsen kouluun kuljettaminen lisää koulun lähiympäristön ajoneuvoliikennettä, joka puolestaan lisää oppilaiden turvallisuutta. Jos on mahdollista ja turvallista, kannusta lastasi liikkumaan kouluun jalan tai pyörällä.
- ✓ Jos kuljetat lapsesi kouluun ajoneuvolla, jätä lapsesi Linnankoskentielle saattoliikenteelle varatulle paikalle. Pysähtyminen saattoliikennepaikalla on sallittu maksimissaan 5 minuutin ajan.
- ✓ Koulun pihalle ei saa ajaa autolla.

HENKILÖKUNTA

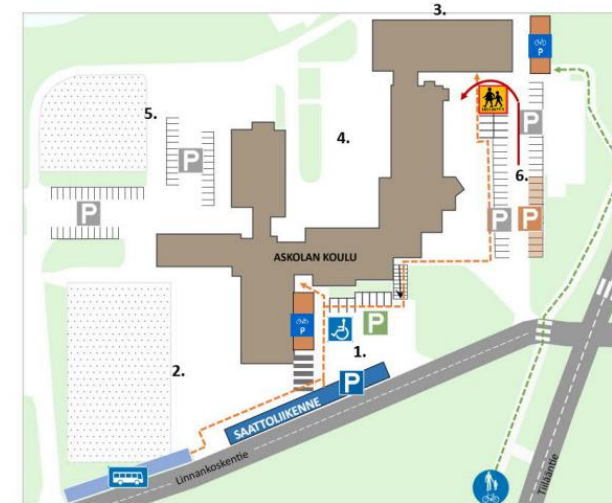
- ✓ Henkilökunnan ajoneuvoille on osoitettu omat parkkipaikat koulupäivinä kello 08.00-16.00 välisenä aikana.
- ✓ Henkilökunnan parkkipaikat on koulun piha-alueella, joten ajoneuvojen pysäköinnissä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta.

KOULUKULJETTAJAT

- ✓ Linnankoskentielle on osoitettu linja-autopysäkki, johon mahtuu kerrallaan 3 linja-autoa.
- ✓ Koulutaksit jättävät oppilaat Linnankoskientien saattoliikennepaikalle.
- ✓ Koulutaksien odotuspaikka on alakoulun siiven oven edessä.
- ✓ Koulun piha-alueelle ei toivota ajettavan turhaan, eikä koulun-pihaa toivota käytettävän ajoneuvojen kääntöpaikkana.

MERKINNÄT:

- P** SAATTOLIIKENNE 8 KPL 5 MIN
 - P** OPPILAAT
 - OP** PYÖRÄKATOS
 - K** KOULUKYYTITAKSIT JA KULKUSUUNTA
 - L** LINJA-AUTOT 3 KPL
 - W** INVA-PYSÄKOINTI
 - P** VIERAILIJAT
 - P** HENKILÖKUNTA KOU Lupäivinä klo 8-16
 - KULKUREITIT KÄVELLEN SAATTOLIIKENNEPAIKOILTA
 - KULKUREITIT KÄVELLEN JA PYÖRÄLLÄ
- PIHAT:
1. ETUPIHA
 2. HIEKKAPIHA
 3. ALAPIHA
 4. SISÄPIHA
 5. TAKAPIHA
 6. PYSÄKOINTIPIHA

[Linkki käsikirjaan](#)

0. Potentiaaliset kehittämiskohteet

0. Potentiaaliset kehittämiskohteet

- Mikä on huoltajien toimesta tapahtuvan saattoliikenteen nykytilanne kunnan kouluissa?
- Missä kouluissa ongelmat (saattoliikenteen suuri määrä, koulun lähiympäristön liikenteen vilkkaus, puutteelliset liikennejärjestelyt) korostuvat?
- Onko kuntaan tulossa uusia kouluja, joiden osalta saattoliikenteen järjestämistä on koulun lähiympäristön "autottomuutta" voisi miettiä jo suunnitteluvaiheessa uudella tavalla?

1. Koulukohtaiset lähtötiedot (suunnittelun ja keskustelun tueksi)

1. Koulukohtaiset lähtötiedot (suunnittelun ja keskustelun tueksi)

- Koululaisten liikkumisprofiili ja saattoliikenteen määrä (selvitettävissä helposti kyselyllä)
- Pääasialliset koulumatkatreitit ja saattoliikenteen saapumissuunnat (voidaan kartoittaa oppilaiden asuinpaikkatietoa hyödyntäen tai kyselyllä)
- Saattoliikenteen syyt ja/tai koulumatkaan liittyvät huolet (esim. huoltajakysely), erityisluomio lyhyissä < 2 km saattomatkoissa
- Ilmanlaatuomittaukset koulun lähiympäristössä (korostui kansainvälisissä esimerkeissä)
- Koulun alueen muu liikenne (koulukuljetukset, huoltoliikenne, henkilökunnan liikenne, liikuntaesteisten lasten kuljetukset, koulujen iltapäivä- ja iltatoiminta, koulun lähistöllä olevien toimintojen aiheuttama liikenne)
- Koulurakennuksen muut toiminnot (esim. varhaiskasvatus, esiopetus) ja koulua ympäröivä maankäyttö ja liikenneverkko (katujen toiminnallinen rooli, liikennemäärät, nopeusrajoitukset, jalankulun ja pyöräliikenteen yhteydet, tienylijärjestelyt, liikenteen rauhoittaminen)
- Koulun nykyiset panostukset kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi koulumatkoilla (kuljetusten ulkopuoliset oppilaat) ja hyväksi havaitut toimintatavat

2. Suunnittelun organisointi ja suunnitteluprosessi

2. Suunnittelun organisointi ja suunnitteluprosessi

- Suunnittelun avainosapuolten tunnistaminen; Ketkä kaikki kytketään mukaan suunnitteluun/ideointiin?
- Projektin/-suunnitteluryhmän nimeäminen ja perehdyttäminen
- Yhteisen tavoitteen/päämäärän asettaminen (mitä muutoksilla tavoitellaan), koulukohtaiset lähtötiedot taustatietona
- Suunnittelun ja pilotoinnin aikataulus (uuteen ratkaisumalliin on otollista siirtyä esim. syksyllä koulujen alkaessa)
- Vuoropuhelun suunnittelu (viestintä ja muu vuorovaikutus ja työmenetelmät); kyselyt, asukastilaisuudet/-työpajat, maastokäynnit jne.

3. Ratkaisuvaihtoehtojen kartoittaminen ja valinta

3. Ratkaisuvaihtoehtojen kartoittaminen ja valinta

- Koulun lähiympäristön rauhoittaminen autoliikenteeltä (työkälpakkaa)
 - Henkilöautojen saattoliikenteen käytön rajoittaminen/kieltäminen koulun edustalla (ei koske koululaiskuljettuja) esim. liikennemerkien ja tarkentavien lisäkilvien
 - Turvallisen kävelyetäisyyden (250–500 m) päässä olevat vaihtoehtoiset jätö-/noutopaikat (pysäköintialueet, erilliset levikkeet, bussipysäkit jne.) → myös etäimmällä sijaitsevien jätö-/noutopaikkojen liikennejärjestelyiden turvallisuudesta pitää huolehtia
 - Katujen sulkeminen pysyvästi/muuttaminen kävelykaduksi
 - Pyöräkatu-/pikaturatkaisuiden mahdollisuudet
 - Koulun lähistön katujen yksisuuntaistamisen mahdollisuudet/läpikäytökellot
- Muita liikenteen rauhoittamisen keinoja:
 - Koulun lähiympäristön nopeusrajoitusten tarkistaminen (taajamassa lähtökohtaisesti 30 km/h oppilaiden saapumissuunnilla) ja liikenteen rauhoittamistoimet (esim. määritetään tietty vyöhyke)
 - Koulujen alkamisaikojen porrastaminen (jos koulukuljetusten puolesta mahdollista)
 - Huoltoliikenteen ajoittaminen eri aikaan koulun alkamisaikojen kanssa
 - Koulun henkilökunnan pysäköintijärjestelyiden tarkastelu/liikkumisen ohjaus
- Nykyisten saattoliikennejärjestelyiden turvallisuuspuutteiden korjaaminen (lähtökohtaisesti ei lisätä kapasiteettia ja houkuttelevuutta)

4. Ratkaisun suunnittelu ja toteutus (mahdollisesti pilottina)

4. Ratkaisun suunnittelu ja toteutus (mahdollisesti pilottina)

- Liikenneympäristöön kohdistuvien toimenpiteiden tarkempi suunnittelu ja hyväksyttäminen (poliittinen, kouluyhteisö ja muut toimijat)
- Viestintätoimien suunnittelu; viestintä huoltajille (ja lähistön muille toimijoille) hyvissä ajoin ennen kokeilua, kokeilun aikana ja pysyvän ratkaisun käyttöönoton yhteydessä
- Muiden tukitoimien suunnittelu; kampanjat/haasteet lanseerauksen yhteydessä
- Valvonta/ohjaaminen; uuden järjestelyn käyttöönoton tukeminen
- Kokeilun vaikutusten seuranta; jalan tai pyörällä kulkevien oppilaiden määrä, saattoliikenteen määrä, palaute uusista ratkaisuista ja niiden toimivuus, toimintamallin jatkokehittäminen

5. Infrastruktuurin kehittämiseen liittyviä kokeiluja ja uudenlaisia suunnitteluratkaisuja 1/3

Toteutettuja infran kokeiluja

- ▶ [Tutkimus älykkäiden suojatievalaistusjärjestelmien \(C2 SmartWalk\) liikenneturvallisuusvaikutuksista ja laitteiden toimintavarmuudesta](#) (LT 2018, Espoo)
- ▶ [Kokeilu kolmesta erilaisesta jalankulku- ja pyöräväylälle toteutettavasta hidasteratkaisusta](#) (LT 2018, Forssa)
- ▶ [Tutkimus vaihtuvien varoitus- ja nopeusrajoitusyhdistelmämerkkien vaikutuksesta ajoneuvojen nopeuksiin koulun läheisyydessä](#) (LT 2018, Jyväskylä)
- ▶ [Välituntialueen alueen laajentamiseen liittyvä kokeilu/tempaus koulun edustan kadun sulkemisesta ja saattoliikenteen uusista järjestelyistä](#) (LT 2020, Iisalmi)

Muuttuvien järjestelyiden suunnittelu

- ▶ [Väliaikaisten koulureittien liikenneturvallisuusratkaisut](#) (LT 2019, Järvenpää)
- ▶ [Koulun laajennusosan sijoittaminen kestävän ja turvallisen liikkumisen näkökulmasta optimaalisesti: saattoliikenne, koulureittien sujuvuus ja turvallisuus](#) (LT 2019, Hattula)
- ▶ [Suosituksia saneerattavien koulujen tai väistötilojen piha- ja liikennejärjestelyiden toteutukseen ja tiedotukseen](#) (LT 2019, XAMK)
- ▶ [Tietopohjainen analyysi uuden palveluverkkosuunnitelman mukaisten koulureittien liikenneturvallisuuden kehittämistarpeista](#) (LT 2022, Järvenpää)

5. Infrastruktuurin kehittämiseen liittyviä kokeiluja ja uudenlaisia suunnitteluratkaisuja 2/3

Uusia tuulia saattoliikennejärjestelyihin

- ▶ [Ratkaisuja saattoliikenteen järjestelyihin päiväkodeissa ja kouluissa](#) (LO 2016, Forssa)
- ▶ [Uusien saattoliikennepaikkojen tunnistaminen omin voimin liikkumista tukien](#) (LT 2019, Hattula)
- ▶ [Koulujen lähialueen rauhoittaminen sijoittamalla saattoliikennepaikat kauemmaksi](#) (LT 2019, Tampere)
- ▶ [Oppilaiden ja huoltajien osallistaminen ja sitouttaminen uusiin saattoliikennejärjestelyihin](#) (LT 2020, Iisalmi)
- ▶ [Kirjallisuuskatsaus ns. School Streets-konseptista ja sen toteutustavoista eri puolella maailmaa sekä suositukset Koulukatu-katukonseptin edistämiseksi Suomessa](#) (LT avustus, Porvoo, 2021)

Työkaluja, suosituksia, tarkistuslistoja

- ▶ [Hyväksi todettuja toimintamalleja väliaikaisten koulureittien liikenneturvallisuuden varmistamiseksi](#) (LT 2019, Järvenpää)
- ▶ [Selvitys kävelyn ja pyöräilyväylien priorisointimenetelmistä ja uuden menetelmän kehittäminen](#) (LT 2019, Kemijärvi ym.)
- ▶ [Suosituksia saneerattavien koulujen tai väistötilojen piha- ja liikennejärjestelyiden toteutukseen ja tiedotukseen](#) (LT 2019, XAMK)
- ▶ [Tarkistuslista koulukiinteistöjen ja niiden lähialueiden suunnitteluun -ohje](#) (LT Iisalmi, 2021)

5. Infrastruktuurin kehittämiseen liittyviä kokeiluja ja uudenlaisia suunnitteluratkaisuja 3/3

Muita nostoja

- ▶ [Pääkoulureittien ja matalan kynnyksen reittien \(erityisryhmät\) määrittely](#) (LT 2018, Askola)
- ▶ [Kartoitus maantiekohteista, joissa pyöräilyn \(koulumatkojen\) olosuhteita voisi parantaa kylätien avulla](#) (LT 2019, Kemijärvi ym.)
- ▶ [Tutkittiin liikenneympäristön ominaisuuksia, jotka selittävät korkeita ajonopeuksia ja vaikuttavat koettuun turvallisuuteen](#) (LT 2022, Nokia)
- ▶ [Hyödynnettiin koulureittianalyysia mm. kunnossa-pitoluokkien tarkasteluun, liikenneympäristön luokitukseen ja koulujen pyöräparkkien kehittämiseen](#) (LO 2021, Lahti)

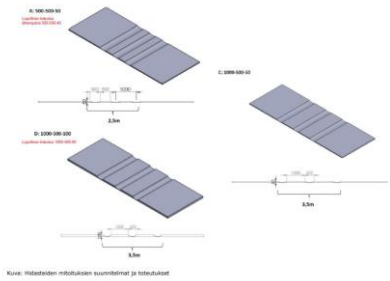
- ▶ [Kehitettiin uusia käytänteitä sähköpotkulautojen pysäköintiin, testattiin eri alustojen vaikutusta lautojen pystyssä pysymiseen sekä kokeiltiin mikroliikkumisen älyväylää](#) (LO avustus, Espoo, 2020)

Huom!

Perinteisempää liikenneturvallisuuden parantamista tai pienten parantamistoimien suunnittelua (mm. suojatiejärjestelyt, nopeusrajoitukset, liikenteen rauhoittaminen, valaistuksen parantaminen, pysäköintijärjestelyt, pysäkkijärjestelyt, näkemäraivaukset) koulun lähistöllä ja koulureiteillä on tehty useissa hankkeissa.

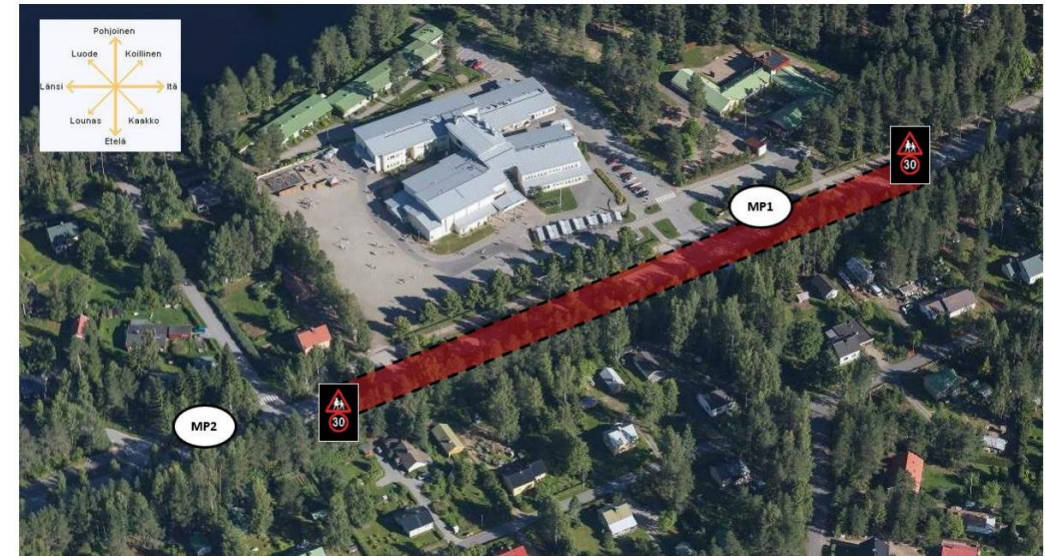
Kuva: Hidaste mitoituksella 1000-500-50

Kuva: Hidasteiden mitoituksen suunnitelmat ja toteutukset

Kuva: Hidaste mitoituksella 1000-500-80

[Jalankulku-/pyöräliikenteen väylän hidastekokeilut \(2018 Forssa\)](#)

[Tutkimus vaihtuvien varoitus- ja nopeusrajoitusyhdistemäerkkien vaikutuksesta ajoneuvojen nopeuksiin koulun läheisyydessä \(2018, Jyväskylä\)](#)

6. Kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämistä tukevia rakenteita 1/2

Tausta

Useissa valtionavustusta saaneissa hankkeissa on sivuttu kestävän ja turvallisen koulumatkaliikkumisen edistämisen rakenteellisia kysymyksiä (toiminnan mahdollistavat tekijät), vaikka itse hanke ei varsinaisesti olisikaan niihin keskittynyt.

Tähän viimeiseen osioon on koottu keskeisimpiä rakenteisiin liittyviä kysymyksiä, joita kuntien, koulujen, oppilaitosten ja muiden toimijoiden olisi hyvä pohtia käytännön toiminnan ohella tai sen mahdollistamiseksi. Kysymyslistaa voi hyödyntää esimerkiksi toiminnan kehittämisen lähtökohtana.

Strateginen perusta

- ▶ Näkyykö kestävien ja turvallisten koulumatkojen edistäminen liikenneturvallisuussuunnitelmassa, kävelyn ja/tai pyöräliikenteen edistämishjelmassa, ilmastostrategiassa, hyvinvointisuunnitelmassa?
- ▶ Nouseeko teema esille kunnan liikenneturvallisuusryhmässä, kävelyn ja pyöräilyn edistämisyryhmässä, opiskeluhuollossa?
- ▶ Miten (täsmällisesti) liikennekasvatus on kirjattu koulun opetussuunnitelmaan tai koulun järjestyssääntöihin?
- ▶ Onko kunta mukana lasten ja nuorten liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen tähtäävissä hankeohjelmissa (mm. Liikkuva koulu, Fiksusti kouluun)?
- ▶ Onko kunta tehnyt hyvinvointialueen kanssa yhteistyötä ja sopinut mm. liikennekasvatuksen käytännöistä neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, [oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden arvioinnissa](#).
- ▶ Huomioidaanko koulumatkat kunnan kaavoissa, palveluverkkosuunnitelmissa, koulu- ja päiväkotihankkeissa, tie- ja katusuunnitelmissa, työnaikaisissa liikennejärjestelyissä?
- ▶ Tehdäänkö liikenne-/maankäyttöhankkeiden yhteydessä [lapsivaikutusten arviointia](#)?

6. Kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämistä tukevia rakenteita 1/2

Nykytila ja seuranta

- ▶ Ovatko koulumatkaliikkumisen nykytila ja kävely-/pyöräilypotentiaali, ongelmat ja kehittämistarpeet tiedossa?
- ▶ Seurataanko koulumatkaliikkumista ja sille asetettuja tavoitteita sekä sovittujen toimien etenemistä ja niiden vaikuttavuutta vuosittain?
- ▶ Onko koululla käytössä vuosittaisia seurannan menettelyjä/työkaluja?
- ▶ Onko koulun tiedossa olemassa olevat valmiit kysely- ja muut olosuhdetarkistuslistatyökalut?

Suunnitelmallisuus

- ▶ Onko koululla erillinen kestävän ja/tai turvallisen liikkumisen suunnitelma/tavoitteet, tai onko toimenpiteitä suunniteltu jonkun muun suunnitelman yhteydessä?
- ▶ Onko koululla käytössä vuosisuunnitelma/-kello, joka varmistaa liikennekasvatuksen toteutumisen eri ikäryhmissä ja eri vuodenaikoina?
- ▶ Osallistetaanko tai miten osallistetaan lapsia/nuoria kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitteluun?

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

- ▶ Viestiikö koulu koteihin/huoltajille kestävän ja turvallisen liikkumisen edistämisestä ja vanhempien liikennekasvatusvastuusta?
- ▶ Onko huoltajia osallistavia/motivoivia menetelmiä käytössä?
- ▶ Onko kouluyhteisössä (koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien, liikennöitsijöiden, huoltoliikenne) sovittu yhteisiä pelisääntöjä koulumatkojen kulkemiseen ja tai liikkumiseen koulun lähistöllä?

Osaaminen, motivaatio ja resurssit

- ▶ Onko koulun opetushenkilöstöllä on riittävä tietämys liikennekasvatuksen sisällöistä eri ikäryhmissä ja valmiista työkaluista ja materiaaleista.
- ▶ Onko opetuksen ohessa ja/tai oppiaineiden osana toteutettava liikennekasvatus riittävästi resursoitu (motivaatio) ja velvoitettu (toteutumisen varmistaminen)?
- ▶ Onko opettajilta kartoitettu näkemyksiä liikennekasvatustyön mielekkyydestä/haasteista/kehittämistarpeista?

Lähdeaineisto

Liikkumisen ohjauksen valtionavustukset (2015-2024)

Tieliikenteen turvallisuuden hankeavustus (2018-2024)

Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelmien valtionavustukset (2021-2024)

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 1/6

2015

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Helsingin seudun liikenne HSL: Joukkovoimalla harrastuksiin -hanke
- ▶ Kangasalan kaupunki: Oikeus liikkua omin jaloin - myös bussipysäkille
- ▶ Nuorten Akatemia ry: Nuorten liikkumisasiideat 2030 -hanke
- ▶ Vaasan kaupunki: Joukkoliikenteen asiakaslähtöinen markkinointi uusille korkeakouluopiskelijoille

2016

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Forssan kaupunki: Omin voimin oppimaan - järkivihreä kulkutapamuutos Forssassa
- ▶ JAPA ry: Kiitos kun kuljet viisaasti!
- ▶ Valonia / Varsinais-Suomen liitto: Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa 2016

2017

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ JS Hercules ry: Harrastuksiin kuljettamisen vähentäminen liikunnan palvelurakennetta muuttamalla, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus
- ▶ JAPA ry: Kohti arkiviisasta liikkumista Keski-Suomessa, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus
- ▶ Kemin kaupunki ja Rovaniemen kaupunki: Viisas liikkuminen urheiluseuroissa ja liikuntapaikoille, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus
- ▶ Nuorten Akatemia ry: Virtaa asemille, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus
- ▶ Valonia / Varsinais-Suomen liitto: Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa 2017, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus
- ▶ Ylöjärven kaupunki: KouluSUMP-työkalun kehittäminen ja pilotointi Ylöjärven kouluun, Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 2/6

2018

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ JAPA ry: Viisaan liikkumisen edistäminen Keski-Suomessa
- ▶ Pyöräliitto: Pyöräilevä perhe –hanke
- ▶ Rauman kaupunki: Turvalliset koulureitit Pohjoiskehän kouluun
- ▶ Tampereen kaupunki: Päivähoitomatkojen liikkumisen ohjaus

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Askolan kunta: Askolan koulun koulureittien ja koululaisten liikenneturvallisuus
- ▶ Espoon kaupunki: Älykkäät tiedonkeruutavat liikennesuunnittelun apuna – Case Espoon koulureitit
- ▶ Forssan kaupunki: Hidastaen turvallisuutta –Uutta näkökulmaa hidasteratkaisuihin
- ▶ Hyvinkään kaupunki: Järjestelmällisyyttä ja yksinkertaisuutta koulumatkojen liikenneturvallisuuden edistämiseen helpon työkalun avulla
- ▶ Imatran kaupunki: Koulumatkojen liikenneturvallisuuden parantaminen Imatralla - Suojatiet ja some
- ▶ Jyväskylän kaupunki: Turvallisempi koulutie Jyväskylässä. Tutkimus vaihtuvien varoitus- ja nopeusrajoitusyhdistelmämerkkien vaikutuksesta ajonopeuksiin koulujen välittömässä läheisyydessä
- ▶ Järvenpään kaupunki: Suojateiden liikenneturvallisuuskampanjoiden vaikuttavuuskokeilu Järvenpäässä, Keravalla ja Tuusulassa
- ▶ Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK: TurVaa – Turvaa vaalien. Jakelulogistiikka koulujen ja päiväkotien ympäristössä
- ▶ Kirkkonummen kunta: Turvalliset koulukuljetukset ja joukkoliikenne Kirkkonummella - Toimintamalleja koulukuljetuksella tehtävien koulumatkojen liikenneturvallisuuden parantamiseksi
- ▶ Oulun kaupunki: Koulumatkan tienylityksien turvallisuuden arviointi haja-asutusalueilla
- ▶ Vantaan kaupunki: Läheltä piti -tilanteiden analysointimenetelmä

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 3/6

2019

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Helsingin kaupunki: Kulkuri, kestävän liikkumisen lähettiläs
- ▶ Järvenpään kaupunki: Väliaikaisten koulureittien liikkumisen ohjaus Järvenpäässä
- ▶ Lahden kaupunki: Paavolan kampuksen viisaan liikkumisen edistämissuunnitelma
- ▶ Nuorten Akatemia ry: Viisaasti Amiksissa -hanke
- ▶ Pyöräilykuntien verkosto: Pyöräilevä perhe -hanke
- ▶ JAPA ry: Tulevaisuuden viisaat liikkujat Keski-Suomessa
- ▶ Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä: Seutuliike -hanke

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Hattulan kunta: Turvallinen koulupäivä. Liikkumisen sujuvuus ja turvallisuus uuden koulun suunnittelussa ja toiminnassa
- ▶ Järvenpään kaupunki: Väliaikaisten koulureittien turvallisuusratkaisut
- ▶ Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK: Koulumatka turvalliseksi; koulusaneerauksista johtuvat väliaikaiset järjestelyt
- ▶ Kalajoen kaupunki: Viiden tähden koulureitit
- ▶ Kemijärven kaupunki: Koulumatkojen turvallisuuden kehittäminen Lapissa
- ▶ Kuopion Setlementti Puijola Ry: Metka-matka; liikennekasvatusmateriaalia iltapäiväkerhoihin
- ▶ Nakkilan kunta: Yhdessä koulumatkalle
- ▶ Porvoon kaupunki: Yläkoululaisten kulkutavat ja liikenneturvallisuus - uudenlaisia lähestymistapoja opetustyöhön
- ▶ Rauman kaupunki: Turvalliset koulureitit uuteen kouluun
- ▶ Tampereen kaupunki: Koulumatkojen kulkutapoihin vaikuttamalla liikenneturvallisuutta

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 4/6

2020

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Espoon kaupunki: Markkinalähtöiset mikroliikkumispalvelut osaksi opiskelu- ja työmatkaketjuja
- ▶ Hyvinkään kaupunki: Kipinän kestävä liikkuminen
- ▶ JAPA ry: Kestävän liikkumisen edistäminen Jyväskylän alueella sekä urheiluseurojen liikkumisen ohjauksen kehittäminen
- ▶ Tampereen kaupunki: NäaSMAas -harrastuskyytipalvelun kehittäminen
- ▶ Valonia / Varsinais-Suomen liitto: Liikkumisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma Varsinais-Suomeen 2021–2025

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Hattulan kunta: Suomen turvallisin koulu. Liikkumisen suunnittelu ja pelisääntöjen luominen koululaisten ja alueen asukkaiden kanssa.
- ▶ Hollolan kunta: Tallitoiminta
- ▶ Hyvinkään kaupunki: Turvallisesti ja fiksusti mopolla
- ▶ Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK: Liikenteen opiskelijat edistämässä nuorten liikenneturvallisuutta
- ▶ Iisalmen kaupunki: Turvallinen kouluympäristö – oppilaiden ja vanhempien osallistaminen ja sitouttaminen koulun saattoliikenteen muutoksiin
- ▶ Inkoon kunta: Iloinen Inkoo - nuorissa on tulevaisuus - myös liikenteessä
- ▶ Joensuun kaupunki: Joensuulaiset nuoret turvallisen pyöräilyetiketin edistäjinä
- ▶ Joutsan kunta: Joutuisasti ja turvallisesti kouluun Joutsassa
- ▶ Oulun kaupunki: Ajokieltoon määrättyjen nuorten psykologinen interventiotapaaminen ja sen vaikutus tuleviin liikennerikkomuksiin
- ▶ Päijät-Hämeen liitto: Urheiluseurojen liikenneturvallisuusvalmennus – Päijät-Hämeen kokeilu
- ▶ Tampereen kaupunki: Koulumatkojen kulkutapaan vaikuttamalla turvallisuutta 2.0

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 5/6

2021

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ JAPA ry FIKSU – Fiksusti liikkeellä Keski-Suomessa
- ▶ Keskipohjalaiset kylät ry: Harrastuksiin kulkemisen Keski-Pohjanmaan malli (HaKu)
- ▶ Lahden kaupunki: ”Meidän koulu kävelee ja polkee” -hanke
- ▶ Limingan kunta: Limingan Fiksun liikkumisen suunnitelman päivittäminen
- ▶ Pyöräilykuntien verkosto: Fiksusti kouluun – aktiivisen ja kestävän koulumatkaliikkumisen edistäminen

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Haminan kaupunki: Haminan mopo- ja pyörätallihanke
- ▶ Hämeen ammatti-instituutti Oy: Turvallisesti Hämeessä
- ▶ Iisalmen kaupunki: Koululaisten turvallisen ja viisaan liikkumisen edistäminen Ylä-Savon kunnissa
- ▶ Imatran kaupunki: Liikenneturvallisuustyö mediakasvatuksen keinoin Imatralla
- ▶ Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK: Sähköisten potkulautojen liikenneturvallisuuden edistäminen
- ▶ Lapinlahden kunta: Turvallisen mopoilun edistäminen Lapinlahdella
- ▶ Outokummun kaupunki: Kirvon paja
- ▶ Porvoon kaupunki: Koulukatu-esiselvitys
- ▶ Taipalsaaren kunta: Taipalsaaren Mopopaja
- ▶ Järvenpään kaupunki: Järvenpään palveluverkkosuunnitelman turvallisuusanalyysi liikkumisdataa hyödyntäen

Tarkastelussa mukana olleet hankkeet 6/6

2022

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö HOAS: Kestävän liikkumisen konsepti HOAS:lle
- ▶ JAPA ry: Kuljetaan fiksusti Keski-Suomessa
- ▶ Lahden kaupunki: Tiedosta kestävämmät kulkutavat
- ▶ Pyöräilykuntien verkosto: Fiksusti kouluun – aktiivisen ja kestävä koulumatkaliikkumisen edistäminen

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Kiteen kaupunki: Fiksun mopoilun ohjelma
- ▶ Kotkan kaupunki: Motörisoitua nuorisotyötä
- ▶ Nokian kaupunki: Nokian ajonopeus- ja käyttäjätutkimus

2023

Liikkumisen ohjauksen valtionavustus

- ▶ Helsingin kaupunki: Ilmari – ilmastoviisas liikkuja
- ▶ Jyväskylän kaupunki: Jyväskylän kaupungin liikkumisen ohjauksen hankekokonaisuus (Osahanke 1)
- ▶ JAPA ry: Kuljetaan kestävästi Keski-Suomessa
- ▶ Pyöräilykuntien verkosto: Fiksusti kouluun - aktiivisen ja kestävä koulumatkaliikkumisen edistäminen
- ▶ Valonia / Varsinais-Suomen liitto: Liikkumisen ohjaus Varsinais-Suomessa 2023

Tieliikenteen turvallisuuden valtionavustus

- ▶ Limingan kunta: NOLLAVISIO - Ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuustyötä Limingassa
- ▶ Oulun kaupunki: Nuorten liikenneturvallisuuskahvit
- ▶ Turun kaupunki: Nuoret osana aktiivista liikennekasvatusta NOALI

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Lisätietoja

- Johtava asiantuntija Annu Korhonen,
annu.korhonen@traficom.fi
- Erityisasiantuntija Michaela Sannholm,
michaela.sannholm@traficom.fi